

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Рішення обласної ради  
30 липня 2015 року № 7

**ПЛАН**  
**заходів з реалізації у 2015 – 2017 роках**  
**Стратегії розвитку Миколаївської області**  
**на період до 2020 року**

***Розробники:***

Робоча група та керівний комітет із розробки Стратегії розвитку  
Миколаївської області на період до 2020 року

***Загальний методологічний та організаційний супровід:***

Проект Європейського Союзу "Підтримка політики регіонального розвитку  
в Україні", <http://surdp.eu/>

Миколаїв  
2015 рік

## Зміст

Зміст.....	2
1. Методологія та процес підготовки Плану заходів з реалізації Стратегії .....	3
2. Програми Плану заходів з реалізації Стратегії .....	7
Програма 1. СТИЙКЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БАГАТОГАЛУЗЕВОЇ ЕКОНОМІКИ .....	7
Стан та проблеми .....	7
Структура Програми 1: "Стойке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки" .....	9
Напрямок 1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки .....	13
Напрямок 1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області у тому числі сільських районів та міст .....	14
Напрямок 1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва .....	15
Напрямок 1.4. Розвиток туристичної індустрії .....	15
Часові рамки і засоби реалізації.....	16
Очікувані результати та показники .....	17
Орієнтовний фінансовий план .....	19
Умови та ризики .....	23
Рекомендації: .....	24
Програма 2. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ .....	26
Стан та проблеми .....	26
Структура Програми 2: "Висока якість життя людини" .....	27
Напрямок 2.1. Збереження навколишнього природного середовища.....	35
Напрямок 2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється .....	35
Напрямок 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини .....	36
Напрямок 2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами.....	36
Напрямок 2.5. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення.....	37
Часові рамки і засоби реалізації.....	37
Очікувані результати та показники .....	38
Орієнтовний фінансовий план .....	39
Рекомендації .....	49
Програма 3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ.....	51
Стан та проблеми .....	51
Структура Програми 3 "Збереження та розвиток територій" .....	52
Напрямок 3.1. Підвищення рівня зайнятості сільського населення.....	54
Напрямок 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад .....	54
Часові рамки і засоби реалізації.....	54
Очікувані результати та показники .....	55
Орієнтовний фінансовий план .....	56
Умови та ризики .....	57
Рекомендації .....	58
3. Основні суб'єкти реалізації Стратегії .....	60
4. Каталог проектів.....	62
Проекти програми 1: Стойке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки.....	62

## **1. Методологія та процес підготовки Плану заходів з реалізації Стратегії**

Процес розробки Стратегії був колективною роботою різних суб'єктів регіонального розвитку у рамках робочої групи та дозволив залучити широке коло осіб із різних секторів суспільства, представників провідних підприємств базових галузей, суб'єктів малого та середнього бізнесу, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадських організацій, вищих навчальних закладів тощо.

Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2020 року (далі – Стратегія) охоплює ключові напрями розвитку Миколаївщини та спрямована на забезпечення комплексного підходу з метою ефективного використання наявного потенціалу для подальшого розвитку області. Стратегія визначає напрями та завдання щодо соціально-економічного розвитку Миколаївської області на період до 2020 року з метою перетворення Миколаївщини на регіон сталого економічного зростання на основі інноваційної промисловості, розвинутого транспортно-логістичного комплексу, важливого продовольчого центру країни з екологічним, високоефективним сільським господарством, комфортного та безпечного краю, де є всі умови для всебічного розвитку людини.

Стратегія буде реалізована у два етапи: I етап - 2015-2017 роки; II етап - 2018-2020 роки. Перший етап, передбачений у цьому Плані реалізації Стратегії на 2015-2017 роки (далі – План реалізації), представляє перше зусилля з перетворення поставлених стратегічних цілей у програми і проекти з визначеними засобами реалізації і часовими рамками впровадження.

Широка група зацікавлених сторін регіонального розвитку активно залучалася до процесу мобілізації регіональних ідей проектів, які оцінювалися і групувалися у тематичні програми відповідно до принципу взаємодоповнюваності.

План реалізації пристосований також під наявні фінансові ресурси та можливості реалізації і розроблений, щоб забезпечити узгодження зі стратегічними цілями Стратегії, Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року та іншими важливими аспектами розвитку. Особлива увага направлена на стимулювання економічного зростання та підвищення якості життя. Важливим є також територіальний аспект втручання, націлених на зміцнення точок росту як рушійних сил регіонального розвитку і найкращих засобів для подолання нерівномірності економічного розвитку районів та поліпшення соціально-економічного добробуту.

Підготовка Плану реалізації проводилася відповідно до цілей, поставлених у Стратегії, та з огляду на існуючі та передбачувані можливості розвитку і виклики. Стратегічні цілі є загальними і актуальними та властиві напрямам

регіонального розвитку, тому вони залишаються релевантними після завершення першого програмного циклу, представленого у цьому Плані реалізації.

Кожна стратегічна ціль (програма) складається з декількох операційних цілей (напрямів). Програми Плану реалізації повністю співпадають зі стратегічними цілями Стратегії:

<b>1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки</b>	<b>2. Висока якість життя людини</b>	<b>3. Збереження та розвиток територій</b>
<b>ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ (напрями)</b>		
<b>1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки</b>	<b>2.1. Збереження навколишнього природного середовища</b>	<b>3.1. Підвищення рівня зайнятості сільського населення</b>
<b>1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області у тому числі сільських районів та міст</b>	<b>2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється</b>	<b>3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад</b>
<b>1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва</b>	<b>2.3. Забезпечення здорового способу життя людини</b>	
<b>1.4. Розвиток туристичної індустрії</b>	<b>2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами</b>	
	<b>2.5. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення</b>	

Вибір наведених вище операційних цілей ґрунтувався на регіональних порівняльних перевагах і дієвому використанні визначених можливостей розвитку з метою скорочення слабких сторін і проблем розвитку, а також пом'якшення ризиків.

Принципи сталого розвитку включені в усі компоненти цього Плану реалізації. Сталість вимагає інтеграції та балансування економічних, територіальних, соціальних і екологічних цілей.

Розробка Плану реалізації є окремим важливим процесом стратегічного планування розвитку області, який відбувається через залучення широкого кола суб'єктів регіонального розвитку області. Крім відповідальності за реалізацію Стратегії, зацікавлені суб'єкти регіонального розвитку також братимуть участь у

процесі перегляду та уточнення Плану реалізації, який потрібно проводити кожні три роки перед наступним етапом реалізації Стратегії.

Перегляд і оновлення Плану реалізації слід робити для оцінки результатів, досягнутих на цей час, а також для постановки цілей реалізації на наступний період з урахуванням змін у середовищі та узгодження обмежених ресурсів розвитку з новими цілями розвитку області.

Під час підготовки Плану реалізації Стратегії було взято до уваги такі фактори:

наявність в Україні політичної волі до переведення процесів планування та реалізації політики регіонального розвитку відповідно до практики Європейського Союзу, викладеній у Стратегії реформ 2020;

затвердження Державної стратегії регіонального розвитку України до 2020 року, необхідність подальшого перегляду регіональних стратегій розвитку усіх областей України для їх узгодження з новою державною Стратегією;

визначення найбільш важливих напрямів розвитку області та проблем, які можуть бути вирішені на регіональному рівні, виходячи з повноважень обласних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та ресурсів, які можуть бути залучені для цього;

відповідність програм, напрямів і проектів регіонального розвитку, що пропонуються у Плані реалізації Стратегії, для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року.

Процес розробки Плану реалізації відбувався за участі робочої групи, яка у такому ж складі займалася підготовкою Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року.

Часові рамки Плану реалізації – три роки, натомість стратегічні та операційні цілі і заходи розробляються на тривалий строк – 9-10 років, програми і напрями цього Плану реалізації представляють собою дії зі середньостроковою пріоритетністю, що складаються з проектів розвитку.

У ході процесу підготовки Плану реалізації максимально використовувалися методологічні підходи та інструменти для стратегічного і операційного планування, що застосовуються в країнах ЄС із урахуванням особливостей України. Принципи та інструменти, які застосовувалися для визначення сфер втручання, передбачали:

**партнерство** – узгодженість спільних цілей, яка досягалася шляхом консультацій та на основі консенсусу представників влади, ділових кіл, освітніх установ, організацій громадянського суспільства та інших відповідних зацікавлених сторін;

**спільну участь та зацікавленість** – забезпечення широкої соціальної згоди, громадської підтримки реалізації, зацікавленості діяти у напрямі спільних цілей, взаємної довіри, спільної відповідальності та підзвітності, захист від спроб окремих суб'єктів розвитку задовольнити лише власні інтереси;

**сталість** – результат застосування усталених принципів і методологічних інструментів, а саме – балансу та узгодженості стратегічних і операційних елементів (цілей, заходів, програм);

**інтеграцію** – досягнення широкої участі усіх зацікавлених сторін та забезпеченню їх потреб на регіональному рівні через розробку спільних заходів;

**інновацію** – визначення оптимальних та оригінальних дій у вигляді проектів з метою максимально ефективного використання наявних ресурсів;

**узгодженість, ієрархію та взаємопов'язаність** – передбачення у планувальних документах нижчого рівня узгодженості з планами вищого рівня з більш можливою конкретизацією.

Партнером процесу підготовки Плану реалізації виступив - Проект ЄС "Підтримка політики регіонального розвитку в Україні", що діяв головним чином як технічна допомога, надаючи методичні вказівки і допомогу в процесі розробки.

Консультації, проведені між членами робочої групи, сприяли посиленню їх зацікавленості і забезпечили взаємну згоду стосовно сфер втручання і основних пріоритетів розвитку як головних елементів Стратегії і Плану реалізації.

Після ухвалення Стратегії Миколаївською обласною радою<sup>1</sup> та облдержадміністрацією було проведено роботу з мобілізації регіональних проектів, реалізація яких дозволить досягнути визначених Стратегією цілей.

Інновацією нового інструменту регіонального розвитку, передбаченого Планом реалізації Стратегії, є запровадження проектного підходу для досягнення результату та максимальна відкритість і прозорість процесу відбору та реалізації проектів.

У фазі розробки Плану реалізації, ідеї проектів були оцінені і зібрані у три тематичні програми з урахуванням їх взаємного посилення і доповнення. План узгоджено з наявними і передбачуваними джерелами фінансування і можливостями для реалізації проектів, а самі проекти були перевірені на предмет відповідності Державній стратегії регіонального розвитку.

Важливим є територіальний аспект реалізації проектів. Вони мають сприяти зменшенню існуючих дисбалансів розвитку між окремими районами та містами області, створювати рівні можливості для чоловіків і жінок, поліпшувати систему розселення на території регіону.

---

<sup>1</sup> рішення Миколаївської обласної ради від 16 квітня 2015 року № 9

## **2. Програми Плану заходів з реалізації Стратегії**

### **Програма 1. СТІЙКЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БАГАТОГАЛУЗЕВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Миколаївська область розташована на півдні України. Наявність водних артерій та приморське розташування області визначили розвиток регіону як Бузько-Дніпровського транспортного вузла на північному узбережжі Чорного моря. Чотири морських, один річковий порти, морські термінали здатні переробляти 35 млн. тонн вантажів на рік.

Центр області — місто Миколаїв, потужний політичний, діловий, індустріальний, науково-технічний, транспортний та культурний центр, пов'язаний з областю тісними комерційними і соціальними зв'язками.

У структурі економіки домінуюче положення займають галузі: промисловості, сільського господарства, торгівлі, транспорту та зв'язку.

Місто Миколаїв та райони, які розташовані навколо нього, формують значну частку промислової продукції області, що спричиняє нерівномірність соціально-економічного розвитку територій.

Разом з тим, Миколаївщина зі своїми природно-кліматичними умовами сприятливими для ведення сільського господарства, наявністю значної сировинної бази для подальшої переробки та інвестиційним потенціалом може нарощувати сільськогосподарське виробництво, забезпечуючи тим самим зростаючу власну потребу та держав ЄС у сільськогосподарській продукції.

#### **Стан та проблеми**

Миколаївська область за обсягами валового регіонального продукту на одну особу належить до 10 економічно розвинених регіонів України.

У розрахунку на одну особу населення обсяг валового регіонального продукту (далі – ВРП) зріс на 4,8 відс. (по Україні – на 0,3 відс.) та становив 27355 грн. (81,7 відс. від середнього показника по Україні).

У рейтингу серед регіонів за обсягом ВРП на одну особу Миколаївська область посіла 10 місце (у 2012 р. – 11), за темпом його зростання – 6 (у 2012 р. – 26)

Взагалі обсяг ВРП по Миколаївській області 2013 року становив 32030 млн.грн. і порівняно з попереднім роком збільшився на 4,4 відсотка. За темпом приросту ВРП область посіла 6 позицію у рейтингу серед інших регіонів України (у 2012 р. – 26 місце).

Внесок регіону за обсягом ВРП у національну економіку становить 2,1 відс., що відповідає 15 місцю у міжрегіональному рейтингу (як і 2012 року).

Область належить до промислово розвинених регіонів України і займає 11 місце за обсягами реалізованої промислової продукції у розрахунку на одну особу.

Серед регіонів України частка Миколаївської області у виробництві валової продукції сільського господарства від загального виробництва 2014 року становить 3,5 відс., що відповідає 15 місцю.

У структурі валового виробництва переважають сільськогосподарські підприємства, що зробили великі капітальні вкладення у створення підприємств з вирощування та переробки сільськогосподарських культур (ТОВ "НІБУЛОН", ООО "С-Росток", ФГ "Владам", ТОВ "Бандурський олійноекстракційний завод", ТОВ "Юкрейн Шугар Компані", ФГ "Органік сістемс", Компанія "Сандора", ПАТ "Баштанський сирзавод"). Виноградні плантації дали поштовх для розвитку потужних виноробних підприємств (АТ "Радсад", АТ "Коблеве", АТ "Зелений Гай"). Протягом останніх років збільшено інвестування у молочне скотарство, що дало змогу створити сучасні молочні ферми та нові ферми з високопродуктивними породами корів та свиней (СТОВ "Промінь", ТОВ "Колос2011", СВК "Агрофірма "Миг-Сервіс-Агро", СГЧП "Техмет-Юг", в ФГ "Агор – 1").

Миколаївщина має значний потенціал для нарощування сільськогосподарського виробництва, забезпечення потреб області та інших регіонів у харчових продуктах.

Разом з тим, у межах території області спостерігаються значні розриви у соціально-економічному розвитку між містами і районами. Така ситуація не сприяє прискореному розвитку області.

Щоб пом'якшити існуючі ризики, економіка області потребує нових інвестицій, паралельно з підтримкою сектору малого та середнього бізнесу, спроможного швидко пристосовуватися до змін у середовищі.

Створення життєздатного і швидкозростаючого сектору малого та середнього бізнесу є важливим для забезпечення сталого регіонального розвитку.

Додаткові шанси для розвитку малого та середнього бізнесу можуть виникнути за умови впровадження реформ, які задекларовані Урядом України 2014 року. Разом з тим, економічні наслідки зближення України з ЄС загрожують українському малому бізнесу більш сильною конкуренцією з боку розвинутих європейських виробників.

Для забезпечення залучення інвестицій в економіку області необхідним є створення ефективного маркетингу регіону, головним завданням якого є просування інвестиційного потенціалу області на інвестиційні ринки.

Також наявний туристичний потенціал регіону свідчить про необхідність розвитку зазначеної галузі, що дозволить залучати у цей процес інші галузі економіки (промисловість, будівництво, сільське господарство тощо).

Упровадження енергозберігаючих заходів, енергоефективних та новітніх технологій із застосуванням альтернативної енергетики в усіх галузях та сферах діяльності сприятиме розвитку економічного потенціалу області, у тому числі за рахунок створення підприємств-виробників альтернативних видів палива та енергоефективного обладнання, підвищення рівня конкурентоспроможності промислової продукції за рахунок зниження її енергомісткості, зменшення обсягів енергоспоживання у бюджетній сфері тощо.



На території Миколаївщини не створені технологічні парки, інноваційні фонди і компанії та інноваційно-промислові кластери. Висока концентрація економічного розвитку в прилеглих до м.Миколаєва районах може бути пом'якшена шляхом збалансованого розвитку малого та середнього бізнесу в усьому регіоні, з особливим акцентом на менш розвинуті райони.

**Основна мета Програми** – створення спроможності регіону до залучення стратегічних інвестицій, сприяння диверсифікації структури економіки через розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва, малого і середнього бізнесу, внутрішнього туризму, впровадження енергозберігаючих технологій та як наслідок - вирівнювання економічних та соціальних диспропорцій.

У запропонованому Плані реалізації Програма 1 відповідає стратегічній цілі 1: "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки". Досягнення цієї цілі у період з 2015 до 2017 років передбачається реалізувати через 4 відповідних напрями та 73 проекти.

Програма 1 кореспондується з Програмою 2, яка направлена на досягнення стратегічної цілі 2: "Висока якість життя людини", та Програмою 3, що направлена на досягнення стратегічної цілі 3: "Збереження та розвиток територій".

### **Структура Програми 1: "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки"**

В основу Програми лягли проектні ідеї, відібрані та доопрацьовані групою регіональних експертів департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму Миколаївської обласної державної адміністрації на основі пропозицій, що надійшли від представників підприємств, установ та організацій Миколаївської області.

Програма складається із чотирьох напрямів, а саме:

1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки, що включає зокрема розвиток логістично-транспортного потенціалу, модернізацію та розвиток високотехнологічного промислового та сільськогосподарського виробництва, забезпечення Миколаївської області енергетичними ресурсами.

1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області, у тому числі сільських районів та міст, через формування перспективних можливостей сільських районів і малих міст та просування на міжнародний ринок їх продукції.

1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва через стимулювання традиційних та новітніх видів бізнесу.

1.4. Розвиток туристичної індустрії шляхом створення туристичних продуктів, популяризації туристичного потенціалу області та розвитку рекреаційно-туристичних територій.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
<b>Напрямок 1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки</b>	
<i>1.1.1.1. Оновлення виробничих потужностей КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв"</i>	Миколаївська область, м.Миколаїв
<i>1.1.1.2. Спорудження мостового переходу через р. Південний Буг у м.Миколаєві</i>	Миколаївська область, м. Миколаїв
<i>1.1.1.3. Розбудова двоколійної залізничної ділянки Знам'янка – Долинська – Миколаїв Одеською залізницею з одночасним переведенням руху локомотивів на електротягу</i>	Миколаївська область
<i>1.1.1.4. Реконструкція залізничного вокзалу "Миколаїв – пасажирський"</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.1.5. Будівництво залізничної колії від ТОВ "Морський спеціалізований порт "Ніка-Тера" та об'їзної автодороги з обходом м.Миколаєва (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.1.6. Глибоководний гирловий порт у Дніпровському лимані (інвестиційний)</i>	Миколаївський та Очаківський райони
<i>1.1.1.7. Будівництво універсального перевантажувального комплексу на запроєктованому причалі № 8 Миколаївського морського порту (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.1.8. Будівництво причалу №14А та універсального перевантажувального комплексу Миколаївського морського порту (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.1.9. Будівництво рейдового перевантажувального терміналу Бузько-Дніпровського басейну в районі 3-4 колій Бузько-Дніпровсько-Лиманського каналу (БДЛК) Миколаївський морський порт(інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.1.10. Будівництво зернового перевантажувального комплексу в тилу допоміжного причалу спеціалізованого морського порту "Октябрьск" (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.1.11. Будівництво універсального перевантажувального комплексу в тилу запроєктованого причалу №7 спеціалізованого морського порту "Октябрьск". (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.1.12. Будівництво глибоководного причалу (Укррічфлот) (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.1.13. Будівництво об'єктів транспортної інфраструктури для обробки та перевалки зернових вантажів, реконструкція виробничих потужностей суднобудування та будівництво флоту СП "Нібулон"(інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.1.14. Будівництво комплексу перевантажувальних терміналів навалювальних і генеральних вантажів "НЕРЕЙ" у м. Миколаїв. (комплекс)</i>	Миколаївська, Херсонська область
<i>1.1.2.1. Будівництво хлібопекарні (інвестиційний)</i>	смт Березнегувате
<i>1.1.2.2. Будівництво заводу з переробки меду в медові напої (квас, газована вода, питні меди, медове пиво)</i>	смт Березнегувате
<i>1.1.2.3. Будівництво цеху з переробки сільськогосподарської продукції (інвестиційний)</i>	смт Березнегувате
<i>1.1.2.4. Будівництво цеху з виробництва молочних продуктів, у тому числі ексклюзивних сирів;</i>	Березнегуватський район

<i>- виробництво мінеральної води, соків та якісної питної води в селі Біла Криниця (інвестиційний)</i>	
<i>1.1.2.5. Створення індустріального парку в місті Миколасві</i>	м.Миколаїв, Миколаївська область
<i>1.1.2.6. Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.2.7. Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України (на окремих підприємств комунальної теплоенергетики) (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.2.8. Модернізація і технічне переоснащення підприємства "НВКГ "Зоря" - "Машпроект" (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.2.9. Збільшення випуску глинозему до 1,7 млн. тонн (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.3.1. Модернізація та розширення молочно-товарної ферми за європейськими стандартами ТзДВ "Південний колос"(інвестиційний)</i>	Новоодеський район, м.Нова Одеса
<i>1.1.3.2. Реконструкція свиногомплексу за європейськими стандартами ПП "Думітраш" (інвестиційний)</i>	Новоодеський район
<i>1.1.3.3. "Елеватор соняшнику" Будівництво елеватора зі зберігання насіння соняшнику в с. Возсіятське місткістю 80 тис. куб.м. (інвестиційний)</i>	Сланецький район, с.Возсіятське
<i>1.1.3.4. Відновлення та реконструкція ферми ВРХ, свиней ПП АТД "Гарант"</i>	Сланецький район, Маложенівська сільська рада
<i>1.1.3.5. Упровадження новітніх технологій у розвиток птахівництва, молочного та м'ясного скотарства, виробництва м'яса свинини (інвестиційний)</i>	м. Баштанка, Баштанський район
<i>1.1.3.6. Будівництво, реконструкція та модернізація птахофабрики (інвестиційний)</i>	м. Баштанка, Баштанський район
<i>1.1.3.7. Реконструкція та модернізація існуючих систем зрошення (інвестиційний)</i>	м. Баштанка, Баштанський район
<i>1.1.3.8. Будівництво доїльної зали, індустріального типу за стандартами великих ферм США (інвестиційний)</i>	Арбузинський район
<i>1.1.3.9. Будівництво комбикормового заводу за євростандартами (інвестиційний)</i>	Арбузинський район
<i>1.1.3.10. Будівництво свиногомплексу за європейськими стандартами (інвестиційний)</i>	Арбузинський район
<i>1.1.3.11. Будівництво корівника новітнього типу на 2000 гол. за стандартами великих ферм США (інвестиційний)</i>	Арбузинський район
<i>1.1.4.1. Упровадження сонячних вакуумних систем (колекторів) для гарячого водопостачання по об'єкту "Миколаївська обласна дитяча інфекційна лікарня – м. Миколаїв, вул.9-Повздожжя, 10-а"</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.4.2. Освоєння виробництва вертикальних вітроустановок потужністю від 3 до 15 кВт на Україні (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.4.3. Виробництво твердопаливних котлів потужністю до 400 кВт (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.4.4. Виробництво альтернативного виду палива (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<i>1.1.4.5. Скорочення споживання викопного палива за</i>	м.Миколаїв

<i>рахунок упровадження біопаливних котлів (інвестиційний)</i>	
<i>1.1.4.6. Установлення автономних систем освітлення пішохідних переходів на сонячних батареях</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.4.7. Проведення модернізації котельні 135 мкр. по вул.Новозаводська, 48 в м.Миколаєві із улаштуванням теплоелектростанції когенераційного типу потужністю 1,26 МВт</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.4.8. Підвищення енергоефективності ДП "Миколаївський авіаремонтний завод "НАРП" (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв
<i>1.1.4.9. Будівництво та експлуатація вітрової електричної станції потужністю 300МВт (інвестиційний)</i>	с. Парутине, с. Солончаки та с. Дмитрівка Очаківського району
<i>1.1.4.10. Впровадження системи сонячних вакуумних колекторів ТМ "Стар Енержі" на об'єкті КДНЗ №1 "Гвоздичка" по вул. Синякова, 16а м. Вознесенськ ,Миколаївської області (інвестиційний)</i>	м.Вознесенськ
<i>1.1.5.1. Реконструкція системи технічного водопостачання. Робота першого-третього енергоблоків Южно-Української АЕС на Ташлицькому водосховищі та бризкальних басейнах (інвестиційний)</i>	Зона спостереження
<i>1.1.5.2. Комплекс споруд для заповнення та підживлення Ташлицького водосховища Южно-Української АЕС (інвестиційний)</i>	м.Южноукраїнськ
<i>1.1.5.3. Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС (інвестиційний)</i>	Миколаївська область
<b>Напрямок 1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області, у тому числі сільських районів та міст</b>	
<i>1.2.1.1. Екологічний та зелений туризм – основа відновлення економіки села</i>	Мигіївська сільська рада Первомайського району, Богданівська сільська рада Доманівського району, Трикратівська сільська рада Вознесенського району
<i>1.2.1.2. Виставково-ярмаркова діяльність</i>	Миколаївська область
<i>1.2.1.3. Сприяння впровадженню інвестиційних проектів</i>	Миколаївська область
<i>1.2.1.4. Будівництво об'єктів транспортної інфраструктури для обробки та перевалки зернових вантажів СП "Нібулон"(інвестиційний)</i>	Миколаївський, Вознесенський райони та
<i>1.2.2.1. Організація переробки сільськогосподарських культур та виробництво готової продукції в селищі Єланець (інвестиційний)</i>	Єланецький район
<i>1.2.2.2. Організація переробки сільськогосподарських культур та виробництво готової продукції в с.Куйбишевка (інвестиційний)</i>	с.Куйбишевка Єланецького району, м.Вознесенськ
<i>1.2.3.1. Мережа садиб сільського (зеленого) туризму в Миколаївській області</i>	Миколаївська область
<i>1.2.3.2. Реконструкція будівлі в смт Березнегувате під готель (інвестиційний)</i>	Березнегуватський район
<i>1.2.4.1. Інформаційно-консультативна підтримка експортерів Миколаївської області у виході на зовнішні ринки</i>	Миколаївська область
<i>1.2.4.2. Проведення комплексу заходів щодо створення позитивного міжнародного іміджу Миколаївської області</i>	Миколаївська область

<i>1.2.4.3. Сприяння залученню коштів міжнародної технічної допомоги для соціально-економічного розвитку області та участь у програмах Європейського Союзу</i>	Миколаївська область
<b>Напрямок 1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва</b>	
<i>1.3.1.1. Розвиток та забезпечення постійної роботи мережі дистанційних консультаційних центрів для підприємств Миколаївської області</i>	Миколаївська область
<i>1.3.2.1. Упровадження комплексу заходів щодо спрощення доступу суб'єктів малого підприємництва до існуючих вітчизняних, міжнародних кредитних та інвестиційних (інноваційних) ресурсів</i>	Миколаївська область
<i>1.3.3.1. Освіта представників малого та середнього бізнесу моделі EFQM (Європейського фонду управління якістю)</i>	м.Миколаїв, Миколаївська область
<b>Напрямок 1.4. Розвиток туристичної індустрії</b>	
<i>1.4.1.1. Будівництво аквапарку "Адмірал" (інвестиційний)</i>	м.Миколаїв, Миколаївська область
<i>1.4.1.2. Розвиток велосипедної інфраструктури у Корабельному районі м.Миколаєва</i>	м.Миколаїв
<i>1.4.1.3. Організація проведення обласного туристичного фестивалю "Відпочивай активно"</i>	Миколаївська область
<i>1.4.1.4. Створення туристичного об'єкта "Хутір-зимівник козацького полковника Бугогардової паланки 17-18 століття" (історична реконструкція)</i>	Миколаївська область
<i>1.4.2.1. Забудова та облаштування кемпінгових стоянок на території регіонально ландшафтного парку "Гранітно-степове Побужжя"</i>	м.Южноукраїнськ, селище Костянтинівка, село Бузьке
<i>1.4.2.2. Проведення постійно діючого мультифестивалю "Світ річки "Вог" Бог"</i>	Миколаївська область
<i>1.4.2.3. Створення туристичного інформаційного центру Миколаївської області</i>	Миколаївська область
<i>1.4.3.1. Створення рекреаційно-туристичної зони у межах Первомайського району</i>	Первомайський район
<i>1.4.3.2. Туризм як невід'ємна частина розвитку та еколого-освітньої діяльності регіональних ландшафтних парків Миколаївської області: 1. "Гранітно-степове Побужжя"; 2. "Приінгульський"; 3. "Кінбурнська коса"; 4. "Тилігульський"</i>	Миколаївська, Херсонська, Кіровоградська, Запорізька, Дніпропетровська, Харківська області
<i>1.4.3.3. Будівництво пляжної зони міста Очаків європейської якості</i>	м.Очаків, Очаківський район

### **Напрямок 1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки**

Цей напрямок є одним із найважливіших векторів інвестиційної діяльності в регіоні, адже підприємствами реального сектору економіки (передусім промисловості, сільського господарства та транспорту) забезпечується створення більш як половина валової доданої вартості області, акумулюється понад 60 відс. податкових платежів, зайнято більше 45 відс. зайнятого населення області.

Головним при відборі проектів є те, що в сучасних політичних та економічних умовах досить важко з високою імовірністю спрогнозувати розвиток

економічних трендів. Однак слід визначити і здійснити економічні та соціальні акти, які будуть спиратися на вже наявні тенденції та готувати підґрунтя для ймовірних нових можливостей.

Саме такий підхід був використаний при відборі проектів, які увійшли до напряму 1.1.

Зростання ВРП регіону значною мірою можуть забезпечити модернізовані та новостворені промислові підприємства з високою продуктивністю та значною доданою вартістю продукції. Цього можливо досягнути лише за умови залучення потужного інвестиційного ресурсу. В цьому сенсі перед органами влади в питаннях управління економічним розвитком постає завдання щодо визначення інвестиційно привабливих об'єктів, необхідності здійснення організаційної, технічної та інженерної підготовки територій, забезпечення маркетингової та інформаційної підтримки.

Напрямок 1.1. включає проекти, що мають реалізувати та забезпечити:

умови для залучення стратегічних інвесторів на визначені території, з акцентом на периферійні райони області;

створення нових високотехнологічних підприємств, модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки, забезпечення робочими місцями мешканців регіону;

умови для розвитку логістично-транспортного потенціалу регіону;

умов для більш ефективного управління наявними енергоресурсами, а також розвитку альтернативної енергетики.

### **Напрямок 1.2. Зростання конкурентоспроможності економіки області у тому числі сільських районів та міст**

Найближчі географічно до Миколаєва райони забезпечують більшу частку в обсягах виробництва промислової продукції та ВРП Миколаївщини. У решті районів рівень економічного розвитку значно нижчий, особливо в тих районах, що знаходяться на відстані від основних транспортних артерій.

Проекти напряму 1.2. орієнтовані на зростання рівня економічного розвитку периферійних районів шляхом використання специфічних можливостей цих територій та мінімізацію потенційних загроз суспільного розвитку.

Усвідомлюючи масштабність потреб цих територій, необхідно сфокусуватися на таких проектах, які зможуть стати модельними (пілотними) для перевірки їх ефективності.

Напрямок 1.2 включає проекти, що мають реалізувати та забезпечити:

сприятливі умови для перспективних інвестиційних можливостей сільських районів та малих міст;

стимулювання та розвиток самозайнятості населення;

сприятливі умови для створення несільськогосподарського підприємництва та розвитку міжнародного співробітництва;

формування позитивного міжнародного іміджу Миколаївської області;

зростання обсягів зовнішньої торгівлі товарами та послугами;  
залучення коштів міжнародної технічної допомоги для соціально-економічного розвитку області.

### **Напрямок 1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва**

Малий і середній бізнес на сьогодні створює найбільшу кількість робочих місць та забезпечує 55 відс. до загального обсягу реалізованої продукції, товарів та послуг, тому сприяння його діяльності та розвитку мають бути пріоритетними під час прийняття управлінських рішень економікою області. Особливу увагу слід приділити тим районам та містам, де підприємництво та самозайнятість перебувають у менш розвиненому стані.

Напрямок 1.3. включає проекти, що мають реалізувати та забезпечити:

постійний доступ діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва Миколаївської області та широких верств населення, що бажають розпочати власну підприємницьку діяльність, до якісних консультаційно-практичних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності, бухгалтерських та юридичних питань тощо;

створення нових робочих місць суб'єктами малого підприємництва, запровадження системи консультаційних послуг для підприємців, розробка механізму щодо представлення інвестиційних пропозицій підприємств області на національних та міжнародних заходах, продовження практики розробки та актуалізації бази даних інвестиційних проектів області, сприяння безробітним в організації підприємницької діяльності;

опанування підприємцями регіону знаннями про успішні практики європейських компаній. Підвищення експортної конкурентоспроможності регіонального малого та середнього бізнесу.

фінансову та інвестиційну підтримку.

### **Напрямок 1.4. Розвиток туристичної індустрії**

Туристична галузь набуває дедалі більшого значення для соціально-економічного розвитку Миколаївщини.

Рекреаційно-туристичний потенціал Чорноморського узбережжя Миколаївської області складається з морських піщаних пляжів довжиною близько 140 км, джерел мінеральної води, лікувальних грязей, особливо Тилігульського та Бейкушського лиманів. На території Миколаївської області під охороною держави перебуває 141 об'єкт природно-заповідного фонду.

Об'єктивно оцінюючи туристично-рекреаційні можливості Миколаївщини, можна зробити висновок, що область має передумови для розвитку культурно-пізнавального, лікувально-оздоровчого, дитячого, природничо-пізнавального, сільського, екологічного, водного, етнічного, спортивно-оздоровчого, ділового, подієвого, активного, екскурсійного та промислового видів туризму. Проте,

незважаючи на вагомий ресурсний потенціал, існуючі засоби розміщення, заклади харчування, рівень об'єктів інфраструктури та якість туристичних послуг не дозволяють забезпечити стабільне зростання сфери туризму та курортів.

Реалізація проектів у цьому напрямі вирішує коло важливих для розвитку туристичної індустрії регіону завдань, спрямованих на розвиток туристично-рекреаційного потенціалу, підтримку туристичних продуктів, підвищення туристичного іміджу та формування інформаційної платформи розвитку туристичної сфери області.

Напрямок 1.4. включає проекти, що мають реалізувати та забезпечити:

- створення та підтримку туристичних продуктів області;
- поліпшення асортименту та якості туристичної пропозиції регіону;
- створення та облаштування нових туристичних маршрутів;
- популяризацію туристичного потенціалу області;
- підтримку та розвиток сільського (зеленого) туризму;
- створення мережі туристичних інформаційних центрів;
- вивчення природних лікувальних ресурсів для використання в рекреаційно-оздоровчих цілях;

створення туристично-рекреаційних зон зі сталим розвитком громад, де соціально-економічне життя значною мірою забезпечуватиметься розвитком туризму.

### **Часові рамки і засоби реалізації**

**Програма 1: "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки"** включає 4 напрями, які складаються із 73 відповідних проектів. Кожен із напрямів стосується окремого аспекту, який має важливе значення для економічного розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015–2017 років. Упровадження проектів цієї Програми можливе шляхом:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку та фінансування через галузеві державні програми;

- виділення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку територій зони спостереження;

- внесення заходів до обласної Програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;

- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).



**Очікувані результати та показники**

Успішна реалізація проектів **Програми 1: "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки"** сприятиме:

залученню інвестицій в економіку області;  
спроможності міст і районів області залучати інвестиційні ресурси;  
створенню нових робочих місць та збільшенню надходжень до бюджету області;

насиченню ринку товарами та послугами;  
створенню нових переробних підприємств та кооперативів;  
розробці інноваційної моделі цілеспрямованої взаємодії наукової сфери та бізнес-середовища;

пошуку грантових програм щодо розвитку малого та середнього підприємництва у Миколаївській області (написання, супровід);

сприянню безробітним в організації підприємницької діяльності;  
інформаційній підтримці суб'єктів малого підприємництва;  
створенню Південної бізнес-школи;

розробці та впровадженню пакета консультаційно – практичних послуг, спрямованих на соціально-економічну адаптацію мігрантів з інших областей;

зменшенню залежності області від імпортних енергоносіїв;  
поліпшенню середовища для ведення бізнесу та розвитку громад;  
поліпшенню доступу малого та середнього бізнесу до кредитних ресурсів та послуг з розвитку бізнесу;

формуванню позитивного міжнародного іміджу Миколаївської області;  
сприянню доступу суб'єктів господарювання до актуальної інформації про можливості експорту та умови виходу на зовнішні ринки;

зростанню обсягів зовнішньої торгівлі товарами та послугами;  
залученню коштів міжнародної технічної допомоги для соціально-економічного розвитку області;

стандартизації та сертифікації експортної продукції відповідно до міжнародних стандартів;

підвищенню якості продукції експортерів;  
розвитку малого та середнього бізнесу, сільського (зеленого) туризму;  
створенню додаткових можливостей для розвитку туристичних продуктів та послуг;

формуванню позитивного туристичного іміджу та інтенсифікація туристичних потоків територією області.

**Показники:**

Створено пакет матеріалів для реклами потенційних можливостей регіону та інвестиційно привабливих об'єктів, здійснюється супровід інвестиційного веб-сайту області "Інвестиційні можливості Миколаївщини";

підготовлено необхідну документацію (бізнес-плани) для затверджених Планом реалізації інвестиційних проектів;

розроблено проект землеустрою відведення земельної ділянки, підготовлено та представлено комплект інженерно-будівельної документації для створення індустріального парку в м. Миколаєві;

скорочено споживання енергоресурсів, зокрема заміщено споживання природного газу альтернативними видами палива, поліпшено якість надання послуг теплопостачання;

створено та розповсюджено бренди районів, міст, селищ та сіл, відомих нетрадиційними видами бізнесу, продукцією народних промислів та ремесел;

збудовано нові потужності з перевантаження різноманітних вантажів у портах та на терміналах області;

підвищено рівень поінформованості міжнародної спільноти стосовно економічного та інвестиційного потенціалу Миколаївщини;

розширено взаємовигідні економічні зв'язки Миколаївської області з регіонами інших країн світу;

збільшено обсяги експорту товарів та послуг, прямих іноземних інвестицій до області;

залучено організації, установи та суб'єкти господарювання до участі у програмах Європейського Союзу та міжнародної технічної допомоги;

створено візит-центр РЛП "Тилігульський";

виготовлено земельну та проектно-кошторисну документацію центру відвідування РЛП "Тилігульський", здійснено підбір експонатів та створено експозицію музею природи, придбано конструкції будівель, обладнання маршруту екологічної стежки та пункту спостереження за птахами, оснащено наукову лабораторію;

здійснено реконструкцію будинку Тропіних для створення екоосвітнього класу та музею природи РЛП "Приінгульський";

облаштувано екологічну стежку у балці Таборна;

придбано мікроавтобус-всюдихід для перевезення туристів по Кінбурнській косі;

здійснено рекреаційний благоустрій території РЛП ("Гранітно-степове Побужжя", "Приінгульський", "Кінбурнська коса", "Тилігульський");

виготовлено та встановлено інформаційні дорожні знаки, аншлаги та інформаційні щити для регулювання потоків відвідувачів з додержанням режиму охорони особливо цінних природних комплексів та об'єктів;

розроблено та анонсовано до десяти туристичних та екскурсійних маршрутів вихідного дня;

встановлено маршрутні знаки європейського зразка до найбільш популярних туристичних об'єктів;

створено нові туристичні пропозиції та об'єкти туристичних відвідувань у туристично-рекреаційних зонах області;

створено нові переробні підприємства та кооперативи;  
 проводяться (щорічно) культурно-мистецькі фестивалі та ярмарки;  
 працює система підтримки малого та середнього бізнесу;  
 впроваджено надання консультаційно – практичних послуг та проведення освітніх програм з підприємницької діяльності для суб'єктів господарювання та широких верств населення;  
 розроблено та впроваджено програму "Бізнес-адаптації людей з обмеженими фізичними можливостями та особливими потребами (інвалідів)";  
 створено нові або модернізовано діючі високотехнологічні підприємства;  
 працює розгалужена система ЦНАП-ів.

## Орієнтовний фінансовий план<sup>2</sup>

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
<i>1.1.1.1. Оновлення виробничих потужностей КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв"</i>	1000,0	4000,0	45000,0	50000,0
<i>1.1.1.2. Спорудження мостового переходу через р. Південний Буг у м.Миколаєві</i>				3500000,0
<i>1.1.1.3. Розбудова двоколіїної залізничної ділянки Знам'янка – Долинська – Миколаїв Одеською залізницею з одночасним переведенням руху локомотивів на електротягу</i>				3446304,0
<i>1.1.1.4. Реконструкція залізничного вокзалу "Миколаїв – пасажирський"</i>	0,0	30000,0	30000,0	60000,0
<i>1.1.1.5. Будівництво залізничної колії від ТОВ "Морський спеціалізований порт "Ніка-Тера" та об'їзної автодороги з обходом м.Миколаєва (інвестиційний)</i>	197780,0	197780,0	1576960,0	1972520,0
<i>1.1.1.6. Глибоководний гирловий порт у Дніпровському лимані (інвестиційний)</i>				17200,0
<i>1.1.1.7. Будівництво універсального перевантажувального комплексу на запроєктованому причалі № 8 Миколаївського морського порту (інвестиційний)</i>	500,0	9880,0	30000,0	40380,0
<i>1.1.1.8. Будівництво причалу №14А та універсального перевантажувального комплексу Миколаївського морського порту (інвестиційний)</i>	120,0	1500,0	30000,0	31620,0
<i>1.1.1.9. Будівництво рейдового перевантажувального терміналу Бузько-Дніпровського басейну в районі 3-4 колін Бузько-Дніпровсько-Лиманського каналу (БДЛК) Миколаївський морський порт(інвестиційний)</i>	0,0	500,0	28000,0	28500,0
<i>1.1.1.10. Будівництво зернового перевантажувального комплексу в тилу допоміжного причалу спеціалізованого морського порту "Октябрьск" (інвестиційний)</i>	150000,0	400000,0	100000,0	650000,0

<sup>2</sup> Фінансування з обласного бюджету в межах наявного фінансового ресурсу

<i>1.1.1.11. Будівництво універсального перевантажувального комплексу в тилу запроєктованого причалу №7 спеціалізованого морського порту "Октябрьск". (інвестиційний)</i>	150000,0	350000,0	49585,0	549585,0
<i>1.1.1.12. Будівництво глибоководного причалу (Укррічфлот) (інвестиційний)</i>	0,0	68750,0	68750,0	137500,0
<i>1.1.1.13. Будівництво об'єктів транспортної інфраструктури для обробки та перевалки зернових вантажів, реконструкція виробничих потужностей суднобудування та будівництво флоту СП "Нібулон"(інвестиційний)</i>	Строки і розмір капіталовкладень будуть визначатись в залежності від фінансових можливостей підприємства			
<i>1.1.1.14. Будівництво комплексу перевантажувальних терміналів навалювальних і генеральних вантажів "НЕРЕЙ" у м. Миколаїв. (комплекс)</i>	На 2015 - 2020 роки 2 792 189,32 тис.грн.			
<b>Всього по завданню 1.1.1.</b>	<b>499400,0</b>	<b>1062410,0</b>	<b>1958295,0</b>	<b>10483609,0</b>
<i>1.1.2.1. Будівництво хлібопекарні (інвестиційний)</i>	1500,0	1800,0	1500,0	4800,0
<i>1.1.2.2. Будівництво заводу з переробки меду в медові напої (квас, газована вода, питні меди, медове пиво)</i>	2000,0	2240,0	2200,0	6440,0
<i>1.1.2.3. Будівництво цеху з переробки сільськогосподарської продукції (інвестиційний)</i>	7000,0	8000,0	8000,0	23000,0
<i>1.1.2.4. Будівництво цеху з виробництва молочних продуктів, у тому числі ексклюзивних сирів; - виробництво мінеральної води, соків та якісної питної води в селі Біла Криниця.(інвестиційні)</i>	8100,0	8500,0	8470,0	25070,0
<i>1.1.2.5. Створення індустріального парку в місті Миколаєві</i>	0,0	52352,6	52352,6	104705,2
<i>1.1.2.6. Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв (інвестиційний)</i>	196650,0	196650,0	196650,0	589950,0
<i>1.1.2.7. Підвищення енергоефективності в секторі централізованого тепlopостачання України (на окремих підприємств комунальної теплоенергетики) (інвестиційний)</i>	116100,0	116100,0	116120,0	348320,0
<i>1.1.2.8. Модернізація і технічне переоснащення підприємства "НВКГ "Зоря" - "Машпроект" (інвестиційний)</i>	330511,0	230536,0	309897,0	870944,0
<i>1.1.2.9. Збільшення випуску глинозему до 1,7 млн. тонн (інвестиційний)</i>	69784,0	77385,0	0,0	147169,0
<b>Всього по завданню 1.1.2</b>	<b>731645,0</b>	<b>693563,6</b>	<b>695189,6</b>	<b>2120398,2</b>
<i>1.1.3.1. Модернізація та розширення молочно-товарної ферми за європейськими стандартами ТзДВ "Південний колос"(інвестиційний)</i>	20000,0	20000,0	25000,0	65000,0
<i>1.1.3.2. Реконструкція свиногокомплексу за європейськими стандартами ПП "Думітраш" (інвестиційний)</i>	60000,0	30000,0	30000,0	120000,0
<i>1.1.3.3. "Елеватор соняшнику" Будівництво елеватора по зберіганню насіння соняшнику в с. Возсіятське місткістю 80 тис. куб.м. (інвестиційний)</i>	0,0	5700,0	10300,0	16000,0
<i>1.1.3.4. Відновлення та реконструкція ферми ВРХ, свиней ПП АТД "Гарант"</i>	0,0	700,0	1300,0	2000,0

<i>1.1.3.5. Впровадження новітніх технологій у розвиток птахівництва, молочного та м'ясного скотарства, виробництва м'яса свинини (інвестиційний)</i>	0,0	330,0	220,0	550,0
<i>1.1.3.6. Будівництво, реконструкція та модернізація птахофабрики (інвестиційний)</i>	0,0	16246,7	7083,2	23329,9
<i>1.1.3.7. Реконструкція та модернізація існуючих систем зрошення (інвестиційний)</i>	0,0	500,0	200,0	700,0
<i>1.1.3.8. Будівництво доїльної зали, індустріального типу, за стандартами великих ферм США. (інвестиційний)</i>	21100,0	24700,0	0,0	45800,0
<i>1.1.3.9. Будівництво комбикормового заводу за євростандартами (інвестиційний)</i>	24172,0	2000,0	0,0	26172,0
<i>1.1.3.10. Будівництво свинокомплексу за європейськими стандартами (інвестиційний)</i>	9300,0	15979,0	0,0	25279,0
<i>1.1.3.11. Будівництво корівника новітнього типу на 2000 гол., за стандартами великих ферм США (інвестиційний)</i>	0,0	6000,0	20000,0	26000,0
<b>Всього по завданню 1.1.3</b>	<b>13457,2</b>	<b>122155,7</b>	<b>94103,2</b>	<b>350830,9</b>
<i>1.1.4.1. Впровадження сонячних вакуумних систем (колекторів) для гарячого водопостачання по об'єкту "Миколаївська обласна дитяча інфекційна лікарня" – м. Миколаїв, вул.9-Повздовжня " 10-а"</i>	0,0	551,7	0,0	551,7
<i>1.1.4.2. Виробництво вертикальних вітроустановок (освоєння виробництва вертикальних вітроустановок потужністю від 3 до 15 кВт на Україні) (інвестиційний)</i>	0,0	3125,5	3125,5	6251,1
<i>1.1.4.3. Виробництво твердопаливних котлів потужністю до 400 кВт (інвестиційний)</i>	0,0	2083,7	2083,7	4167,4
<i>1.1.4.4. Виробництво альтернативного виду палива (інвестиційний)</i>	0,0	2500,4	2500,4	5000,8
<i>1.1.4.5. Скорочення споживання викопного палива за рахунок впровадження біопаливних котлів (інвестиційний)</i>	0,0	2000,0	863,7	2863,7
<i>1.1.4.6. Установлення автономних систем освітлення пішохідних переходів на сонячних батареях</i>	165,0	165,0	165,0	495,0
<i>1.1.4.7. Проведення модернізації котельні 135 мкр. по вул.Новозаводська, 48 у м.Миколаєві із улаштуванням теплоелектростанції когенераційного типу потужністю 1,26 МВт</i>	0,0	18237,5	0,0	18237,5
<i>1.1.4.8. Підвищення енергоефективності ДП "Миколаївський авіаремонтний завод "НАРП" (інвестиційний)</i>	0,0	2400,0	2400,0	4800,0
<i>1.1.4.9. Будівництво та експлуатація вітрової електричної станції потужністю 300 МВт (інвестиційний)</i>	0,0	2340000,0	8910000,0	11250000,0
<i>1.1.4.10. Впровадження системи сонячних вакуумних колекторів ТМ "Стар Енержі" на об'єкті КДНЗ №1 "Гвоздичка" по вул. Синякова, 16 а, м. Вознесенськ, Миколаївської області (інвестиційний)</i>	0,0	0,0	315,5	315,5
<b>Всього по завданню 1.1.4</b>	<b>165,0</b>	<b>2371063,8</b>	<b>8921453,8</b>	<b>11292682,6</b>
<i>1.1.5.1. Реконструкція системи технічного</i>	0,0	250761,4	335659,4	586420,8

<i>водопостачання. Робота першого-третього енергоблоків Южно-Української АЕС на Ташлицькому водосховищі та бризкальних басейнах (інвестиційний)</i>				
<i>1.1.5.2. Комплекс споруд для заповнення та підживлення Ташлицького водосховища Южно-Української АЕС (інвестиційний)</i>	0,0	90788,0	75000,7	165788,7
<i>1.1.5.3. Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС (інвестиційний)</i>	386000,0	526674,0	263000,0	1175674,0
<b>Всього по завданню 1.1.5</b>	<b>386000,0</b>	<b>868223,4</b>	<b>673660,0</b>	<b>1927883,4</b>
<i>1.2.1.1. Екологічний та зелений туризм – основа відновлення економіки села</i>	0,0	1000,0	1500,0	2500,0
<i>1.2.1.2. Виставково-ярмаркова діяльність</i>	100,0	100,0	100,0	300,0
<i>1.2.1.3. Сприяння впровадженню інвестиційних проектів</i>	12,0	12,0	12,0	36,0
<i>1.2.1.4. Будівництво об'єктів транспортної інфраструктури для обробки та перевалки зернових вантажів СП "Нібулон"(інвестиційний)</i>				
	Строки і розмір капіталовкладень будуть визначатись в залежності від фінансових можливостей підприємства			
<b>Всього по завданню 1.2.1</b>	<b>112,0</b>	<b>1112,0</b>	<b>1612,0</b>	<b>2836,0</b>
<i>1.2.2.1. Організація переробки сільськогосподарських культур та виробництво готової продукції в селищі Єланець (інвестиційний)</i>	0,0	1700,0	6300,0	8000,0
<i>1.2.2.2. Організація переробки сільськогосподарських культур та виробництво готової продукції в с.Куйбишевка (інвестиційний)</i>	0,0	1700,0	4300,0	6000,0
<b>Всього по завданню 1.2.2</b>	<b>0,0</b>	<b>3400,0</b>	<b>10600,0</b>	<b>14000,0</b>
<i>1.2.3.1. Мережа садиб сільського (зеленого) туризму в Миколаївській області</i>	1500,0	2500,0	4500,0	8500,0
<i>1.2.3.2. Реконструкція будівлі в смт Березнегувате під готель (інвестиційний)</i>	328,0	250,0	250,0	828,0
<b>Всього по завданню 1.2.3</b>	<b>1828,0</b>	<b>2750,0</b>	<b>4750,0</b>	<b>9328,0</b>
<i>1.2.4.1. Інформаційно-консультативна підтримка експортерів Миколаївської області у виході на зовнішні ринки</i>	0,0	100,0	120,0	220,0
<i>1.2.4.2. Проведення комплексу заходів щодо створення позитивного міжнародного іміджу Миколаївської області</i>	50,0	130,0	150,0	330,0
<i>1.2.4.3. Сприяння залученню коштів міжнародної технічної допомоги для соціально-економічного розвитку області та участь у програмах Європейського Союзу</i>	0,0	уточнюються	уточнюються	уточнюються
<b>Всього по завданню 1.2.4</b>	<b>50,0</b>	<b>230,0</b>	<b>270,0</b>	<b>550,0</b>
<i>1.3.1.1. Розвиток та забезпечення постійної роботи мережі дистанційних консультаційних центрів для підприємців Миколаївської області</i>	0,0	225,0	225,0	450,0
<i>1.3.2.1. Упровадження комплексу заходів щодо спрощення доступу суб'єктів малого підприємництва до існуючих вітчизняних, міжнародних кредитних та інвестиційних (інноваційних) ресурсів</i>	90,0	102,0	120,0	312,0
<i>1.3.3.1. Освіта представників малого та середнього бізнесу моделі EFQM (Європейського фонду управління якістю)</i>	0,0	60,0	72,0	132,0
<b>Всього по завданнях 1.3.1 – 1.3.3</b>	<b>90,0</b>	<b>387,0</b>	<b>417,0</b>	<b>894,0</b>
<i>1.4.1.1. Будівництво аквапарку "Адмірал" (інвестиційний)</i>	0,0	177113,3	177113,2	354226,5
<i>1.4.1.2. Розвиток велосипедної інфраструктури у</i>	470,0	1211,0	1700,0	3381,0

<i>Корабельному районі м.Миколаєва</i>				
<i>1.4.1.3. Організація проведення обласного туристичного фестивалю "Відпочивай активно"</i>	30,4	300,0	200,0	530,4
<i>1.4.1.4. Створення туристичного об'єкта "Хутір-зимівник козацького полковника Бугогардової паланки 17-18 століття" (історична реконструкція)</i>	720,0	830,0	730,0	2280,0
<b>Всього по завданню 1.4.1</b>	<b>1220,4</b>	<b>179454,3</b>	<b>179743,2</b>	<b>360417,9</b>
<i>1.4.2.1. Забудова та облаштування кемпінгових стоянок на території регіонально ландшафтного парку "Гранітно-степове Побужжя"</i>	0,0	500,0	490,0	990,0
<i>1.4.2.2. Проведення постійно діючого мультифестивалю "Світ річки "Вог" Бог"</i>	0,0	400,0	500,0	900,0
<i>1.4.2.3. Створення туристичного інформаційного центру Миколаївської області</i>	100,0	300,0	200,0	600,0
<b>Всього по завданню 1.4.2</b>	<b>100,0</b>	<b>1200,0</b>	<b>1190,0</b>	<b>2490,0</b>
<i>1.4.3.1. Створення рекреаційно-туристичної зони у межах Первомайського району</i>	0,0	1500,0	1500,0	3000,0
<i>1.4.3.2. Туризм як невід'ємна частина розвитку та еколого-освітньої діяльності регіональних ландшафтних парків Миколаївської області: 1. "Гранітно-степове Побужжя"; 2. "Приінгульський"; 3. "Кінбурнська коса"; 4. "Тилігульський"</i>	300,0	2868,0	1868,0	5036,0
<i>1.4.3.3. Будівництво пляжної зони міста Очаків європейської якості</i>	0,0	5500,0	13000,0	18500,0
<b>Всього по завданню 1.4.3.</b>	<b>300,0</b>	<b>9868,0</b>	<b>16368,0</b>	<b>26536,0</b>
<b>РАЗОМ по всіх завданнях</b>	<b>1751782,0</b>	<b>5117416,5</b>	<b>12342701,6</b>	<b>261754040,1</b>

### Умови та ризики

Всі три програми Плану реалізації Стратегії розвитку Миколаївської області будуть здійснюватися в надзвичайно складні для країни і регіону роки – при значному падінні економіки в умовах реформування країни та наявності зовнішньої агресії. Головними умовами успішного здійснення Плану реалізації Стратегії є такі умови:

перша - успішність реформ, задекларованих Урядом України в Державній стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року;

друга - ефективність реагування на зовнішні виклики, пов'язані з військовим конфліктом;

третья - доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також інституційної і людської спроможності суб'єктів реалізації окремих проектів;

четверта - залучення ресурсів, що виділяються у рамках відповідних державних програм через центральні органи виконавчої влади України та Державне агентство автомобільних доріг України;

п'ята - спроможність регіональної влади об'єднати зусилля всіх учасників реалізації Стратегії розвитку регіону: інститути державної та місцевої влади, бізнес, освітні та наукові установи, громадські організації;

шоста - ефективна і дієва Агенція регіонального розвитку, яка зможе координувати реалізацію усіх проектів, сприяти залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

І, нарешті, підвищення спроможності місцевого населення, публічних установ та їх готовність взяти участь і надати підтримку у реалізації Програми є сьомою умовою, що дозволить максимально використати підприємницький потенціал мешканців області.

Важливим позитивним моментом є безпосередній зв'язок Програми 1 "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки" з іншими програмами Плану реалізації Стратегії і, насамперед, з Програмою 2 "Висока якість життя людини".

### **Основні ризики, пов'язані з реалізацією Програми:**

- критичне падіння ВВП країни (нижче 20 відс. на рік);
- зниження інвестиційного рейтингу регіону та країни в цілому;
- невиконання дохідної частини обласного бюджету, обмеженість або відсутність коштів у бюджеті розвитку;
- відсутність задекларованих обсягів фінансування у Державному фонді регіонального розвитку або порушення процедур подання проектів для отримання коштів;
- низька спроможність потенційних виконавців проектів Програми;
- пасивність "агентів регіонального розвитку", зокрема інституційних партнерів проектів Програми;
- низька мотивація мешканців до участі в реалізації проектів.

### **Рекомендації:**

успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на збалансованому врахуванні державних (регіональних) і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання державного і приватного фінансування на додаток до коштів, що надходять від місцевих бюджетів та проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Для створення критичної маси зацікавлених сторін, що беруть участь та підтримують реалізацію проектів, необхідною є участь підприємців, інвесторів, місцевих, районних і обласних органів влади, наукових інститутів, навчальних закладів, громадських організацій;

участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС), має важливе значення для отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації Програми;

досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі. Є кілька типових проектів, які, як правило, реалізуються в інших регіонах і мають позитивні результати, наприклад, схеми мікрокредитування, центри підтримки бізнесу.



Економічний потенціал Миколаївщини тісно пов'язаний з якістю життя людини (Програма 2). Додаткову підтримку економіки окремі території зможуть отримати завдяки Програмі 3 "Збереження та розвиток територій".

Відповідно до Стратегії розвитку Миколаївської області певні заходи можуть бути враховані у програмний період планування – 2018-2020 роки:

стимулювання розвитку альтернативної енергетики;

забезпечення доступу до мережі Інтернет у менш економічно розвинених районах та нарощування потенціалу використання сучасних технологій;

поліпшення стану інвестиційної інфраструктури, насамперед у периферійних районах;

зміцнення мереж співпраці у сфері послуг і соціальних поліпшень;

координація між малими містами і районами області для реалізації спільних проектів.

---

## **Програма 2. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ**

Висока якість життя людини є метою та змістом діяльності владних інститутів та суспільного розвитку. Потужний економічний потенціал або високий рівень ВВП держави втрачають сенс, якщо не зростає рівень добробуту населення, якщо люди не забезпечені якісними харчовими продуктами, житлово-комунальними послугами, розвинутими системами охорони здоров'я, освіти та культури. Саме рівень добробуту громадян, а не розвиток економіки є мірилом розвитку, конкурентоспроможності та ефективності держави. Порівняно з інвестиціями в інші форми капіталу інвестиції в людський капітал за оцінками багатьох економістів є найвигіднішими як для окремої людини, так і для суспільства в цілому.

### **Стан та проблеми**

На Миколаївщині процес неухильного скорочення чисельності населення триває з 1994 року. Протягом останніх одинадцяти років зменшення чисельності населення відбувається більш повільними темпами.

Важливою демографічною характеристикою регіону є рівень його урбанізації. Упродовж останніх 15 років частка міського населення в його загальній чисельності непинно зростає: якщо на початок 2000 року вона становила 66,2 відс., то на початок 2015 року – 68,1 відсотка. Цей процес призводить до депопуляції сільського населення. Спостерігається також значна диференціація чисельності населення серед міст і районів області.

Сучасний світ динамічно змінюється і вимагає від людини швидкої адаптації до нових реалій. На жаль, більшість державних сфер – освіта, медицина, соціальний захист не встигають привести свої можливості у відповідність з вимогами сучасності. Тому регіональна та місцева влада мають допомагати жителям регіону, передусім молоді, набувати нових знань, якостей і вмінь, які потрібні в сучасному суспільстві.

Звичайно, обмеженість повноважень та ресурсів, які можуть бути доступними в межах регіону, не дозволяє планувати фундаментальні зміни в системі освіти або охорони здоров'я. Тому до Програми 2 відібрано проектні ідеї, які здатні стати першими кроками до підвищення якості людського капіталу. Зрештою, важливим внеском у питанні мобілізації активних жителів до розвитку Миколаївської області стало залучення широких кіл громадськості до процесу розробки регіональної Стратегії та Плану реалізації.

Основна мета Програми 2 – надання можливостей людині адекватно відповідати на виклики регіонального, національного та глобального масштабу з метою забезпечення як власного добробуту, так і розвитку країни та регіону. Передусім це означає можливість гнучкого забезпечення потреб регіонального ринку праці, розвиток підприємливості молоді для створення нових бізнесів та робочих місць, соціальну активність жителів та їх відповідальне ставлення до навколишнього природного середовища як неодмінної умови високої якості життя.

Програма 2 відповідає стратегічній цілі 2 "Висока якість життя людини". Досягнення цієї цілі у період 2015-2017 рр. передбачається реалізувати через п'ять відповідних напрямів та 163 проекти. Програма 2 кореспондується з Програмою 3 "Збереження та розвиток територій" та Програмою 1 "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки".

### Структура Програми 2: "Висока якість життя людини"

В основу Програми 2 лягли проектні ідеї, відібрані та доопрацьовані групою регіональних експертів і департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму Миколаївської обласної державної адміністрації на основі пропозицій, що надійшли від представників підприємств, установ та організацій Миколаївської області.

Програма складається з п'яти напрямів, які включають в себе:

- збереження навколишнього природного середовища;
- підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється;
- забезпечення здорового способу життя людини;
- забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами;
- розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення.

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
<b>Напрямок 2.1. Збереження навколишнього природного середовища</b>	
<i>2.1.2.1 Відтворення, охорона, захист, раціональне використання лісових ресурсів та мисливської фауни</i>	Усі райони Миколаївської області
<i>2.1.2.2. Створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду</i>	території області, на яких збереглися рідкісні види тварин та рослин, а також природні ландшафти, що потребують охорони
<i>2.1.2.3 Встановлення на місцевості меж структурних елементів екологічної мережі</i>	території районів області, на яких розташовані об'єкти природно-заповідного фонду
<i>2.1.2.4 Розроблення регіональної схеми формування екомережі</i>	території області, на яких розташовані об'єкти природно-заповідного фонду.
<i>2.1.2.5 Створення переліку регіонально рідкісних тварин та рослин, що перебувають під загрозою зникнення.</i>	Миколаївська область
<i>2.1.3.1 Реконструкція очисних споруд каналізації м. Первомайськ Миколаївської області</i>	м. Первомайськ та населені пункти Миколаївської області, розташовані нижче по течії річки Південний Буг
<i>2.1.3.2 Розчищення русла річки Синюха в межах міста Первомайськ</i>	м. Первомайськ
<i>2.1.3.3 "Реконструкція каналізаційного колектора по вул. Молодогвардійська – Ткачука – Щорса в м. Вознесеньк Миколаївської області"</i>	м. Вознесеньк
<i>2.1.3.4 Завершення будівництва очисних споруд м. Вознесеньк Миколаївської області (реконструкція каналізаційного колектора по вул. Жовтневої революції від вул. Осипенка до КНС-II)</i>	м. Вознесеньк
<i>2.1.3.5 Капітальний ремонт аераційної системи трьохсекційного аеротенка ПБО на очисних спорудах м. Вознесеньк Миколаївської області</i>	м. Вознесеньк

2.1.3.6 Реконструкція напірного каналізаційного колектора від с. Полігон Жовтневого району Миколаївської області	с.Полігон Жовтневого району Миколаївської області
2.1.3.7 Реконструкція каналізаційної насосної станції та напірного колектора дитячого садка "Теремок" та загальноосвітньої школи №1 смт Казанка	смт Казанка
2.1.3.8 Будівництво полігону твердих побутових відходів смт Криве Озеро	смт Криве Озеро
2.1.3.9 Реконструкція очисних споруд каналізації у с.Лугове Березанського району	с.Лугове Березанського району
2.1.3.10 Реконструкція каналізаційних очисних споруд у м. Очаків Миколаївської області	м.Очаків
2.1.3.11 Реконструкція каналізаційних очисних споруд в смт Ольшанське Миколаївської області, продуктивністю 2000 м3/добу	смт Ольшанське Миколаївської області
2.1.3.12 Реконструкція системи водоочищення каналізаційних стічних вод у м. Новий Буг з використанням очисних споруд типу "Біотал-200"	м. Новий Буг
2.1.3.13 Реконструкція самопливного колектора по вул.Мала Морська у м.Миколаїв.	Центральний район м.Миколаєва
2.1.3.14 Реконструкція НСК-5 у м.Миколаїв	м.Миколаїв, Ленінський район, р. Інгул
2.1.4.1 Будівництво полігону твердих побутових відходів у м. Первомайськ Миколаївської області	м. Первомайськ
2.1.4.2 Створення комплексу із сортування та повної переробки твердих побутових відходів з отриманням альтернативних видів палива у м. Вознесенськ	м. Вознесенськ
2.1.4.3 "Зелена карта безтарифних відходів "GRIN Map" (уведення процесу роздільного поводження з відходами)	м. Южноукраїнськ
2.1.4.4 Відпрацювання системи екологічного поводження з твердими побутовими відходами шляхом впровадження в міському господарстві новітніх технологій організації збору, сортування, переробки та захоронення відходів у м. Миколаєві.	м. Миколаїв
2.1.4.5 Розроблення новітньої технології переробки органічних відходів методом багатоконтурного піролізу з отриманням альтернативного палива.	м. Миколаїв та Миколаївська область
2.1.4.6 Будівництво полігону ТПВ у смт Арбузинка Арбузинського району Миколаївської області.	смт Арбузинка
2.1.4.7 Еколого-експертна оцінка ситуації, що склалася зі зберіганням залишків залізобетонних контейнерів, які використовувались для зберігання непридатних засобів хімічного захисту рослин у Первомайському районі Миколаївської області, визначення напрямів їх подальшого використання (утилізації)	Первомайський район Миколаївської області
2.1.4.8 Здійснення заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин	Арбузинський, Врадіївський, Жовтневий, Первомайський райони Миколаївської області
2.1.4.9 Продовження терміну служби шламосховища №2	м.Миколаїв, Корабельний і Жовтневий райони, територія ТОВ "Миколаївський глиноземний завод"
2.1.4.10 Будівництво та реконструкція полігонів для зберігання ТПВ та забезпечення їх спеціалізованою технікою.	м.Баштанка, с.Шевченко, с.Зелений Яр, с.Андріївка.
<b>Напрямок 2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється</b>	
2.2.1.1 Оновлений навчальний заклад	м. Первомайськ
2.2.1.2 Реконструкція будівлі В-2 Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ступенів №7 під міську станцію юних техніків по вул. Шевченка, 14 у м. Вознесенськ Миколаївської області	м. Вознесенськ ,Миколаївська область
2.2.1.3 Реконструкція покрівлі корпусу В-2 Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ст. № 5 по вул. Матросова, 205 у м. Вознесенськ Миколаївської області"	м. Вознесенськ ,Миколаївська область
2.2.1.4 Реконструкція покрівлі ЗОШ І-ІІІ ступенів № 8 м. Вознесенськ, вул. Сухомлинського, 8	м. Вознесенськ ,Миколаївська область
2.2.1.5 Реконструкція частини будівлі Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ст.№3 під дошкільний навчальний заклад м. Вознесенськ,	м. Вознесенськ ,Миколаївська область

<i>вул. Тітова,4. Реконструкція будівлі під дошкільний навчальний заклад по вул. Чапаєва,20,м. Вознесенськ, Миколаївська обл.</i>	
<i>2.2.1.6 Будівництво дошкільного навчального закладу на 120 місць по вул.Ткачука ,2-б у м. Вознесенськ Миколаївської обл.</i>	м. Вознесенськ ,Миколаївська область
<i>2.2.1.7 Реконструкція будівлі дитячого садка по вул. Вороніна,14 в смт Братське, Братського району, Миколаївської області.</i>	смт Братське
<i>2.2.1.8 Реконструкція системи опалення Зеленогайської ЗОШ І-ІІІ ступенів Жовтневого району Миколаївської області</i>	Зеленогайська сільська рада Жовтневого району
<i>2.2.1.9 Реконструкція Котляревського дошкільного закладу "Барвінок" по вул.Першотравневій, 76, с.Котляреве Жовтневого району Миколаївської області</i>	Котляревська сільська рада Жовтневого району
<i>2.2.1.10 Реконструкція ДУЗ №1 по вул.Шевченко № 48,а у с.Шевченкове Жовтневого району Миколаївської області</i>	с.Шевченкове Шевченківської сільської ради Жовтневого району Миколаївської області
<i>2.2.1.11 Проведення реконструкції будівель комунальних дошкільних навчальних закладів</i>	Сланецька селищна рада, Возсіятська, Калинівська сільські ради Сланецького району
<i>2.2.1.12 Реконструкція газової котельні Єланецької ЗОШ І –ІІІ ступенів (встановлення паралельного теплоакумлюючого електроопалення)</i>	Єланецька селищна рада
<i>2.2.1.13 Задоволення потреб у здобутті дошкільної освіти дітьми раннього віку, а також забезпечення стовідсоткового охоплення суспільною освітою дітей 5–річного віку</i>	Доманівський район Миколаївська область
<i>2.2.1.14 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів</i>	Казанківська селищна рада, Новоданилівська сільська рада, Каширівська сільська рада, Новолазарівська сільська рада, Великоолександрівська сільська рада, Михайлівська сільська рада, Миколо-Гулаківська сільська рада,Троїцько-Сафонівська сільська рада, Новофедорівська сільська рада
<i>2.2.1.15 Реконструкція системи опалення Кривоозерської ЗОШ № 1 І-ІІІ ступенів, Луканівської ЗОШ І-ІІІ ступенів, Кривоозерської ЗОШ №2 І-ІІІ ступенів Тридубівської ЗОШ І-ІІІ ступенів, Кривоозерської ЗОШ І ступеня</i>	населені пункти Кривоозерського району
<i>2.2.1.16 Реконструкція системи опалення ДНЗ "Віночок" по вулиці Сизоненка,4 у м. Баштанка Миколаївської області з впровадженням енергозберігаючих технологій</i>	м. Баштанка
<i>2.2.1.17 Реконструкція ДНЗ "Теремок" по вулиці Яновського, 2 у м.Баштанка Миколаївської області.</i>	м. Баштанка
<i>2.2.1.18 Реконструкція, термомодернізація будівель ЗОШ Баштанського району</i>	проект буде здійснюватись в м.Баштанка, с.Новоогорівці , с.Добре Баштанського району, с.Добра Криниця , с.Лоцкине , с.Мар'ївка , с.Привільне, с.Виноградівка , с.Піски Баштанського району.
<i>2.2.1.19 Будівництво загальноосвітньої школи № 47 по вул. Торгова, 77/1 в м. Миколаєві</i>	м. Миколаїв
<i>2.2.1.20 Будівництво дитячого дошкільного закладу на 120 місць в мікрорайоні "Ліски-2" м. Миколаєва"</i>	м. Миколаїв
<i>2.2.1.21 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів</i>	с.Шурине Миколаївського району Миколаївської області
<i>2.2.1.22 Реконструкція Снігурівського Будинку творчості дітей та юнацтва Снігурівської районної ради Миколаївської області (далі – БТДЮ) в м.Снігурівка Миколаївської області по вул.Леніна, буд. 87</i>	м.Снігурівка Миколаївської області.
<i>2.2.1.23 Реконструкція колишнього ДНЗ № 6 під центр реабілітації дітей-інвалідів у Снігурівському районі</i>	м.Снігурівка Миколаївської області.

<i>Миколаївської області</i>	
<i>2.2.1.24 Реставраційні протиаварійні роботи будівлі ОБХТ (пам'ятник архітектури місцевого значення – руський банк для зовнішньої торгівлі 1911 – 1912р.) вул. Фалєєвська, 7 у м. Миколаєві"</i>	Миколаївська область
<i>2.2.1.25 Реконструкція будівель закладів освіти для хворих дітей, дітей з розумовими вадами та тих, що знаходяться у складних життєвих обставинах</i>	Миколаївська область
<i>2.2.1.26 Реконструкція дошкільного дитячого закладу № 2 "Золота рибка" у м. Очакові Миколаївської області</i>	м.Очаків
<i>2.2.2.1 Створення школи вдосконалення менеджерів (ШВМ)</i>	м. Миколаїв
<i>2.2.3.1 Створення та функціонування бюджетної установи "Первомайський міський контактний центр опрацювання звернень громадян"</i>	м. Первомайськ
<i>2.2.4.1 Електронна економіка</i>	м. Миколаїв
<i>2.2.4.2 Електронні послуги всім і кожному миколаївцю</i>	м. Миколаїв
<i>2.2.4.3 Запровадження моделі "ЦНАП – орієнтований на потреби громадян"</i>	Миколаївська область
<i>2.2.4.4 Створення умов для доступу громадян до адміністративних послуг у центрах надання адміністративних послуг з використанням технологій електронного урядування</i>	Миколаївська область
<i>2.2.4.5 "Електронна Миколаївщина" - впровадження на території Миколаївської області "Системи електронного урядування та електронної демократії"</i>	Миколаївська область
<b>Напрямок 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини</b>	
<i>2.3.1.1. "Здорова молодь – здорова нація"</i>	м. Первомайськ
<i>2.3.1.2 Будівництво корпусу спортзалу 12*24 з навчальними класами Мішково-Погорілівської ЗОШ І-ІІ ступенів Жовтневого району Миколаївської області</i>	Мішково-Погорілівська сільська рада
<i>2.3.1.3 Спортивний майданчик (встановлення дитячих майданчиків, спортивних майданчиків (міні-футбольних полів))</i>	м. Миколаїв, Корабельний район
<i>2.3.1.4 Спитаємо у лікаря</i>	м.Миколаїв, Миколаївська область
<i>2.3.2.1 Ресурсне забезпечення розвитку і функціонування первинної медичної допомоги в сільській місцевості Вознесенського району Миколаївської обл.</i>	Вознесенський район
<i>2.3.3.1 Забезпечення комунального закладу "Первомайський міський центр первинної медико-санітарної допомоги" автоматизованими робочими місцями (комп'ютеризація)</i>	м. Первомайськ
<i>2.3.3.2 Матеріально-технічне оснащення амбулаторій загальної практики сімейної медицини та фельдшерських пунктів Новоодеського району</i>	Новоодеський район
<i>2.3.3.3 Реконструкція лікувального корпусу Березнегуватської центральної районної лікарні по вул. Лермонтова, 1 у смт Березнегувате Миколаївської області</i>	Березнегуватський район
<i>2.3.3.4 "Якісна діагностика - успішне лікування"</i>	Новобузький район
<i>2.3.3.5 Перевід газової котельні Єланецької ЦРЛ на комбіноване опалення</i>	Єланецький район
<i>2.3.3.6 Ресурсне забезпечення розвитку і функціонування первинної медичної допомоги в Доманівському районі</i>	Доманівський район
<i>2.3.3.7 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних закладів охорони здоров'я</i>	Казанківський район, Новолазарівська сільська рада, Червонознам'янська сільська рада
<i>2.3.3.8 Реконструкція існуючої системи електроопалення на енергозберігаючу систему Кривоозерської ЦРЛ по вул. Шевченка, 59 в смт Криве Озеро Миколаївської області</i>	смт Криве Озеро
<i>2.3.4.1 Реконструкція будівлі терапевтичного відділення для створення центру паліативної допомоги по вул. Трудової Слави, 13</i>	м. Первомайськ, Врадіївський, Кривоозерський та Первомайський райони
<i>2.3.4.2 Реконструкція корпусу денного стаціонару Миколаївської обласної психіатричної лікарні №1 для лікування та реабілітації дітей та підлітків із психічними вадами</i>	м Миколаїв, Миколаївська область
<i>2.3.4.3 Будівництво котельні на альтернативному паливі (для</i>	Арбузинський район Миколаївської

<i>опалення терапевтичного корпусу)</i>	області селище Арбузинка
<b>2.3.4.4 Розвиток та вдосконалення судово-медичної служби в Миколаївській області</b>	Миколаївська область
<b>2.3.4.5 Реконструкція будівлі котельної обласної дитячої лікарні по вул.Миколаївській, 21 в м.Миколаєві під функціональні приміщення з надбудовою 2-го поверху</b>	Миколаївська область
<b>2.3.4.6 Реконструкція лікувально-виробничих майстерень під розміщення відділення для хворих на хімію резистентний туберкульоз</b>	Миколаївська область
<b>2.3.4.7 Реконструкція лікувального корпусу (літера Б-2) Миколаївської обласної інфекційної лікарні по вул.Космонавтів, 43, м. Миколаїв</b>	Миколаївська область
<b>2.3.4.8 Створення єдиних регіональних оперативно-диспетчерських служб з використанням сучасних GPS-технологій для зменшення часу прибуття бригад швидкої медичної допомоги до пацієнта".</b>	Миколаївська область
<b>2.3.5.1 Реконструкція будівель обласного центру обліку бездомних громадян</b>	м. Миколаїв , Миколаївська область
<b>2.3.5.2 Створення Єдиного центру надання соціальних послуг</b>	Баштанський район, Миколаївська область
<b>2.3.5.3 Капітальний ремонт будівель та приміщень установ соціального захисту населення у районах та містах</b>	Миколаївська обл., м.Вознесеньск, м.Южноукраїнськ
<b>2.3.5.4 Реконструкція будинків-інтернатів</b>	Миколаївська область
<b>2.3.6.1 Будівництво спортивного комплексу відділу освіти Новобузької райдержадміністрації по вул. Червона Площа, 17 "Ф" у м. Новий Буг Миколаївської області</b>	Новобузький район, м.Новий Буг
<b>2.3.6.2 Реконструкція спортивного залу в смт Єланець із впровадженням заходів з енергозбереження за адресою: Миколаївська область, смт Єланець, вул.Карла Маркса, 99.</b>	селище міського типу Єланець Миколаївської області та територія 11 сільських рад
<b>2.3.6.3 Реконструкція Єланецької гуманітарної гімназії з прибудовою модульного спортивного залу</b>	Єланецька селищна рада та сільські населені пункти району
<b>2.3.6.4 Будівництво нових та реконструкція існуючих спортивних об'єктів Реконструкція стадіону "Юність" в смт Братське</b>	Братський район
<b>2.3.7.1 Фізична реабілітація дітей з особливими потребами – крок до повноцінного життя</b>	м. Южноукраїнськ (селище Костянтинівка, село Бузьке – у разі об'єднання територіальних громад)
<b>2.3.7.2 Організація спортивних та оздоровчих заходів для людей з особливими потребами</b>	Миколаївська область
<b>2.3.7.3 Проведення обласного пісенно-літературного авторського конкурсу серед людей з обмеженими можливостями здоров'я "Перлини Півдня"</b>	Миколаївська область
<b>2.3.7.4 "Крокуємо в майбутнє разом" (на допомогу дітям з особливими потребами).</b>	Миколаїв та Миколаївська область, інваліди з різних областей України.
<b>2.3.8.1 Створення умов для забезпечення репродуктивного здоров'я людей</b>	Баштанський район
<b>2.3.9.1 Реконструкція приміщення Миколаївського обласного будинку дитини з метою надання послуг реабілітації дітям з особливими вадами та навчання їх батьків методам реабілітації дитини</b>	Миколаївська область, м.Миколаїв
<b>2.3.9.2Будівництво комплексного центру "Друга сім'я" для постійного або тимчасового проживання осіб похилого віку та інвалідів (на 50 ліжко-місць)</b>	м. Первомайськ
<b>2.3.10.1 Зміна цільового призначення недобудованого приміщення акушерського корпусу Врадіївської центральної районної лікарні та переобладнання будівлі під 14-ти квартирний житловий будинок для медичних працівників</b>	селище Врадіївка та Врадіївський район Миколаївської області
<b>Напрямок 2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами</b>	
<b>2.4.1.1 Будівництво водопровідної мережі від ОСВ-2 до проспекту Праці у м. Первомайськ Миколаївської області</b>	м. Первомайськ
<b>2.4.1.2 Модернізація та реконструкція систем водопостачання та водовідведення (об'єкти вказані у формі)</b>	м. Вознесеньск, Миколаївської обл..

2.4.1.3 Модернізації та реконструкції систем водопостачання та водовідведення (реконструкція КНС-1)	м. Вознесенськ, Миколаївської обл.
2.4.1.4 Реконструкція мережі водопостачання у смт Єланець	територія Єланецької селищної та Ясногородської сільської ради
2.4.1.5 Будівництво накопичувача води ємкістю 2000м <sup>3</sup> на майданчику насосної станції 11-го підйому по вул. Маяковського у м. Снігурівка Миколаївської області-будівництво	м.Снігурівка Миколаївської області
2.4.1.6 Будівництво колективних установок очистки питної води для питних потреб у місцях масового перебування людей, дитсадках, шкільних закладах освіти та охорони здоров'я (24 проекти)	Населені пункти Миколаївської області
2.4.1.7 Реконструкція виробничих приміщень зі створенням і придбанням обладнання лабораторій контролю якості питної води базових підприємств водопровідно-каналізаційного господарства об'єднань територіальних громад	м.Вознесенськ, Очаків, та райони області
2.4.1.8 Буріння пошуково-експлуатаційних артезіанських свердловин запасів підземних вод у сільських населених пунктах за рахунок коштів місцевих бюджетів та геолого-розвідувальних підприємств: -Причорноморське державне регіональне геологічне підприємство Південно-Українське гідрогеологічна експедиція; - Державне казенне підприємство "Кіровогеологія" пошуково-зйомочна експедиція № 46; - Державне геофізичне підприємство "Укргеофізика"	населені пункти Березанського, Баштанського, Березнегуватського, Веселинівського, Вознесенського, Жовтневого, Новоодеського, Миколаївського, Очаківського, Снігурівського районів
2.4.1.9 Реконструкція мереж та насосних станцій водопостачання сільських населених пунктів Миколаївської області (33 об'єкти)	м. Очаків, населені пункти Баштанського, Березанського, Березнегуватського, Врадіївського, Доманівського, Єланецького, Жовтневого, Казанківського, Миколаївського, Новобузького, Очаківського, Первомайського, Снігурівського районів
2.4.1.10 Реконструкція Жовтневого водосховища у м.Миколаїв	м.Миколаїв
2.4.1.11 Реконструкція насосної станції I підйому та очисних споруд водопостачання №1 по вул. Поповича у м. Первомайськ Миколаївської області	м. Первомайськ
2.4.2.1 Впровадження електричного опалення на об'єктах соціальної сфери міста Первомайськ	м. Первомайськ
2.4.2.2 "Реконструкція тепломережі від котельної по вул. Жовтневої революції, 210-а до ЗОШ №8 у м. Вознесенськ Миколаївської області".	м. Вознесенськ, Миколаївської обл..
2.4.2.3 Технічне переоснащення котельні по вул. Кооперативна, 1б у м. Вознесенськ, Миколаївської області	м. Вознесенськ, Миколаївської обл..
2.4.2.4 Технічне переоснащення котельні по вул. Жовтневої революції, 210-а у м. Вознесенськ Миколаївської області	м. Вознесенськ, Миколаївської обл..
2.4.2.5 Реконструкція системи опалення із запровадженням індивідуальних теплових пунктів у двох корпусах Вознесенської центральної районної лікарні	м. Вознесенськ, Миколаївська обл..
2.4.2.6 Будівництво, реконструкція та технічне переоснащення системи електропостачання та вуличного освітлення	Щербанівська сільська рада, Воронівська сільська рада, Олександрівська селищна рада, Трикратівська сільська рада Вознесенського району
2.4.2.7 Термомодернізація закладів бюджетної сфери районної комунальної власності	Єланецька селищна рада, Возсіятська сільська рада
2.4.2.8 Впровадження енергозберігаючих заходів з теплосанації будівлі та встановлення електричного теплоакumuлюючого опалення гімназії по вул. Горького, 25 у смт Єланець Миколаївської області	смт Єланець Миколаївської області
2.4.2.9 Будівництво, реконструкція та технічне переоснащення системи електропостачання та вуличного освітлення	територіальна громада Добренської сільської ради Баштанського району
2.4.2.10 Проведення модернізації об'єктів комунальної власності з переведенням їх на альтернативні види палива. Реконструкція топкової та системи опалення дошкільного навчального закладу та фельдшерсько – акушерського пункту (переведення на альтернативні види палива – пілети) в с. Кримка Первомайського району Миколаївської області	села Кримка та Коломіївка Первомайського району



2.4.2.11 Впровадження альтернативних видів палива (пилети) об'єктів комунальної власності Бандурського навчально-виховного комплексу по вул. Шкільна, 1 с-ще Бандурка, Первомайського району (реконструкція)	селище Бандурка Первомайського району
2.4.2.12 Впровадження енергозберігаючих заходів з економії енергетичних ресурсів на підприємствах ЖКГ та закладів соціальної сфери	с. Улянівка Миколаївського району Миколаївської області
2.4.2.13 Підтримка впровадження енергозберігаючих заходів у багатоквартирних будинках методом револьверного фінансування.	населені пункти, в яких створенні і функціонують ОСББ
2.4.2.14 Реконструкція даху, вентиляції і утеплення будівель, заміна теплових мереж Миколаївського обласного будинку дитини	Миколаївська область, м. Миколаїв
2.4.2.15 Реконструкція топкових Козирської та Парутинської загальноосвітніх шкіл	села Козирка та Парутине Очаківського району Миколаївської області
2.4.2.16 Реалізація інвестиційних проектів приватних інвесторів (суб'єктів господарювання), спрямованих на будівництво нових і реконструкцію існуючих теплоджерел для використання альтернативних видів палива	Миколаївська область
2.4.2.17 Впровадження 27 станцій автоматичного управління частотного регулювання електроприводів насосних агрегатів на об'єктах водопостачання для зниження енергоємності та собівартості послуг	Миколаївська область
2.4.2.18 Реалізація заходів енергозбереження в житловому фонді за рахунок участі власників (співвласників) у державній програмі пільгового кредитування з частковим відшкодуванням з державного бюджету вартості енергозберігаючих робіт та матеріалів та відшкодування з місцевих бюджетів відсоткових ставок по залучених кредитах	Миколаївська область
2.4.3.1 Підтримка проектів розвитку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів за рахунок розробки і фінансування програм органів місцевого самоврядування з часткового їх співфінансування та відшкодування відсоткових ставок по залученню банківських кредитів	Миколаївська область
2.4.3.2 Запровадження на базі вищих навчальних закладів, навчально-курсів комбінатів області навчально-освітніх програм підготовки голів ОСББ, ЖБК, управителів житла	міста, селища міського типу області
2.4.3.3. Підвищення ролі громадськості, власників (співвласників) багатоквартирних житлових будинків у конкурсному відборі управляючих компаній за рахунок створення і забезпечення асоціацій, об'єднань ОСББ, ЖБК, фондів, інших колегіальних органів самоорганізації населення	міста, селища міського типу області
2.4.4.1 Підвищення рівня забезпечення житлом громадян Миколаївської області шляхом надання пільгових кредитів молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів	Миколаївська область
2.4.4.2 Надання державної підтримки громадянам в розмірі 30% від нормативної площі доступного житла за рахунок державного та/або місцевих бюджетів	Миколаївська область
2.4.5.1 Здешевлення вартості іпотечних кредитів комерційних банків для забезпечення доступним житлом громадян, що потребують поліпшення житлових умов, шляхом відшкодування частини відсотків за іпотечним кредитом згідно з чинним законодавством	Миколаївська область
2.4.5.2 Надання цільової фінансової підтримки громадянам на обов'язковий власний внесок при отриманні іпотечних кредитів на будівництво (реконструкцію), придбання житла	Миколаївська область
2.4.6.1 Цільова регіональна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення "Власний дім" на 2012-2017 роки	Миколаївська область (крім міст обласного значення).

2.4.7.1 Проведення реконструкції і капітального ремонту житлових будинків, у яких створено ОСББ, Миколаївської області	населені пункти Миколаївської області
2.4.7.2 Реконструкція та капітальний ремонт застарілого житлового фонду	населені пункти Миколаївської області
2.4.7.3 Реконструкція і капітальний ремонт ліфтового господарства	населення міст Миколаєва, Первомайська, Южноукраїнська
2.4.7.4 Реконструкція з заходами термомодернізації багатоквартирних житлових будинків серії 96-к	м.Миколаїв, м.Первомайськ
2.4.7.5 Реконструкція теплових вузлів житлових будинків із впровадженням індивідуальних теплових пунктів та загальнобудинкових приладів обліку теплової енергії, води	Миколаївська область
<b>Напрямок 2.5. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення</b>	
2.5.1.1 Реконструкція, термомодернізація будівель закладів культури Баштанського району	у м. Баштанка, с.Новоогорівці, с. Ново-Олександрівка, с. Новоіванівка, с.Піски, с. Мар'ївка, с. Привільне, с. Христофорівка, с.Костичі, с.Лоцькине, с.Явкіне, с.Старогорожене, с.Новобирзулівка Баштанського району.
2.5.1.2 Підводний музей України. (створення музею для драйвер-робот, батискаф-, акваріум-екскурсій та віртуальних екскурсій морським дном із використанням розроблених та виготовлених НУК підводних апаратів)	м. Миколаїв
2.5.1.3 Будівництво приміщення для жирафів з літніми вольєрами у КУ "Миколаївський зоопарк"	м. Миколаїв
2.5.1.4 Реконструкція Миколаївського міського палацу культури "Молодіжний"	м. Миколаїв
2.5.1.5 Інформатизація бібліотек централізованої бібліотечної системи для дорослих у м. Миколаєві на 2015-2017 рр.	м. Миколаїв
2.5.1.6 Капітальний ремонт Центральної міської бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького Централізованої бібліотечної системи для дорослих у м.Миколаєві по вул. Потьомкінській, 143-А у м. Миколаєві	м. Миколаїв
2.5.1.7 Будівництво, реконструкція та капітальні ремонти закладів культури і мистецтв (реконструкція нежитлового будинку (Будинок офіцерів флоту) по вул. Артилерійський, 7 під Миколаївський міський палац культури і мистецтв)	м. Миколаїв
2.5.1.8 Створення центру збереження рідкісних і цінних видань на базі Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О.Гмирява	Миколаївська область
2.5.1.9 Відкриття Центрів вільного доступу до мережі Інтернет	Миколаївська область
2.5.1.10 Ремонтно-реставраційні роботи фасаду Миколаївського обласного художнього музею ім. В.В. Верещагіна	м.Миколаїв
2.5.1.11 Реконструкція цілісного майнового комплексу колишнього кінотеатру "Искра" для розміщення Миколаївської обласної філармонії, м. Миколаїв, вул. Бутоми, 1-А"	м.Миколаїв
2.5.1.12 Реставрація музею "Старофлотські казарми" казарми №3	м.Миколаїв
2.5.1.13 Санація будівлі комунального закладу культури "Обласний палац культури" за адресою пл. Суднобудівників, 3 у м. Миколаєві (капітальний ремонт)"	м.Миколаїв
2.5.1.14 Реставрація фасаду будівлі музею "Підпільно-партизанський рух на Миколаївщині в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1944 рр." м. Миколаїв вул. Лягіна, 5	м.Миколаїв
2.5.1.15 Реставрація фасаду музею суднобудування та флоту, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 4	м.Миколаїв
2.5.1.16 Створення гри "Віртуальний острів дружби" (підвищення толерантної культури підростаючого покоління)	Миколаїв та Миколаївська область

<i>2.5.1.17 Реконструкція історичного будинку колишнього будинку офіцерів флоту</i>	м.Очаків
<i>2.5.1.18 Реконструкція закладів культури та мистецтв у містах та районах Миколаївської області</i>	Арбузинський, Новоодеський, Братський, Вознесенський, Доманівський райони, м.Снігурівка
<i>2.5.2.1 Ремонт і реконструкція закладів мистецької освіти</i>	смт Олександрівка, с Трикрати Вознесенського району
<i>2.5.3.1 Реставрація та збереження пам'яток археологій, історії, культури, садово-паркового мистецтва</i>	територіальна громада Добренської сільської ради Баштанського району
<i>2.5.3.2 Виховання майбутнього Захисника України</i>	Миколаївська область
<i>2.5.4.1 Розвиток Будинку дитячої та юнацької творчості – запорука всебічного розвитку дітей та молоді, збереження культурної спадщини українського народу на території Баштанського району</i>	реалізований проект матиме вплив на дітей та молодь, які проживають на території м.Баштанки та Баштанського району.

## **Напрямок 2.1. Збереження навколишнього природного середовища**

Безпечне та чисте довкілля є однією з ключових умов здорового, активного та довгого життя людини. За сучасних умов інтенсифікації промислового виробництва та домінування великих агрохолдингів у сільському господарстві (з неконтрольованим застосуванням мінеральних добрив та прискореним виснаженням ґрунтів), за умов зменшення ролі держави в регулюванні економічної діяльності, яке притаманне ринковій економіці, за відсутності ефективного контролю стану оточуючого середовища та реальних механізмів впливу на порушників екологічного законодавства із застосуванням адекватних заходів з метою збереження чи відновлення природного стану довкілля – значення проблеми збереження та відновлення навколишнього природного середовища важко переоцінити.

Реалізація проектів напрямку 2.1 спрямована як на страхування від негативних впливів продуктів техногенного розвитку економіки, так і на відновлення природного стану довкілля. Впровадження проектів цього напрямку передбачає вплив у сфері екології таким чином, щоб унеможливити зараження атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих та підземних вод отруйними хімічними речовинами, очистити значні території області від негативних наслідків антропогенних та техногенних впливів людської цивілізації.

## **Напрямок 2.2. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється**

Сучасні умови розвитку економіки та суспільства вимагають як від молоді, так і від людей зрілого віку нової моделі поведінки, нових психологічних установок, нових підходів у світосприйнятті, які кардинально відрізняються від тих, що домінували в епоху Радянського Союзу. Розвиток підприємливості та наявність певних лідерських якостей, готовність та бажання до засвоєння нових знань, професій та навичок, сприйняття вимог часу та новітніх технологічних продуктів – все це неодмінні умови успішності в умовах ринкової економіки та суспільних змін.

Реалізація проектів напряму 2.2 спрямована на підготовку молодого покоління до життя у нових реаліях, на швидку адаптацію людини до вимог часу та потреб ринку праці, на розвиток підприємницьких та лідерських якостей, забезпечення доступності та якості послуг. Впровадження проектів цього напряму передбачає впливи Стратегії в сфері ринку праці та соціально-економічних відносин з тим, щоб:

- підготувати молодь до соціально-економічних вимог нашого часу;
- створити систему професійного навчання, що включає професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації працюючих;
- підняти конкурентоспроможність населення зрілого віку на ринку праці;
- розвинути в людях нові якості, необхідні для життя в сучасних реаліях.

### **Напрямок 2.3. Забезпечення здорового способу життя людини**

На жаль, зазначений напрямок не має адекватного відображення у суспільній свідомості як проблема першочергового значення, натомість негативні наслідки від погіршення фізичного стану людини, зростання рівня захворюваності та наявності шкідливих звичок призводить до значних економічних і соціальних втрат. Фактором, що запобігає захворюванню, є також пропагування серед широких верств населення здорового способу життя.

Відповідно для забезпечення потреб населення у цьому напрямі важливе значення має стан матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту, наявність стабільних джерел фінансування системи спортивних споруд, їх відповідність санітарно-гігієнічним і технічним вимогам.

- Реалізація проектів напряму 2.3 сприятиме:
- зміцненню матеріально-технічної бази для розвитку фізичної культури і спорту;
  - популяризації здорового способу життя;
  - вдосконаленню надання медичної допомоги;
  - піклуванню про людей з особливими потребами;
  - подоланню дитячої бездоглядності та безпритульності.

### **Напрямок 2.4. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами**

Для забезпечення добробуту населення та надання можливостей для всебічного розвитку необхідно, перш за все, створити належні побутові умови. Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами є однією з визначальних характеристик населених пунктів, а якісна питна вода є одним з визначальних чинників здоров'я людини. В умовах енергетичної кризи, яка наочно проявилася в країні, економне енергоспоживання та ефективне водопостачання та водовідведення набувають першочергового значення для життя людини.

- Реалізація проектів напряму 2.4. сприятиме:

підняття на належний рівень інфраструктури систем водопостачання та водовідведення;  
поліпшенню якості питної води;  
зменшенню витрат електроенергії та природного газу в житлово-комунальному секторі;  
заміщенню природного газу альтернативними видами палива;  
поліпшенню житлових умов громадян та забезпечення їх житлом.

### **Напрямок 2.5. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення**

Розвиток національно-культурного і духовного середовища в сучасних умовах формування української політичної нації та самоідентифікації України як європейської держави є однією з головних вимог нашого часу.

В умовах військової агресії неocenенне значення набуває патріотичне виховання населення, насамперед молоді, оскільки від цього напряму залежить забезпечення державної цілісності України.

Рівень духовності та патріотизму сьогодні вирішує питання незалежності країни, здатність до трансформації суспільства з метою викорінення корупції, подолання зlodіян минулої влади та розбудову держави на основі європейських цінностей.

Реалізація проектів напряму 2.5. сприятиме:

збереженню історико-культурної та духовної спадщини, народних традицій і фольклору;  
приведенню матеріально-технічної бази закладів культури до сучасних потреб, запровадженню інновацій в культурно-мистецькому процесі;  
розвитку мистецької освіти;  
зростанню рівня духовності та патріотичності населення.

### **Часові рамки і засоби реалізації**

Програма "Висока якість життя людини" включає в себе п'ять напрямів, які складаються із 163 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для сталого розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015-2017 років. Впровадження проектів цієї Програми можливе шляхом:

залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку та фінансування через галузеві державні програми;  
внесення заходів до обласної Програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;  
залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

### **Очікувані результати та показники**

Успішна реалізація проектів Програми "Висока якість життя людини" сприятиме:

здійсненню заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин у 4 районах: Арбузинський, Врадіївський, Жовтневий, Первомайський райони Миколаївської області;

проведенню еколого-експертної оцінки ситуації, що склалася зі зберіганням залишків залізобетонних контейнерів, які використовувались для зберігання непридатних засобів хімічного захисту рослин у Первомайському районі Миколаївської області, визначенню напрямів їх подальшого використання;

створенню нових територій, на яких збереглися рідкісні види тварин та рослин, та природних ландшафтів, що потребують охорони;

встановленню на місцевості межі структурних елементів екологічної мережі - об'єктів природно-заповідного фонду;

розробленню регіональної схеми формування екомережі та переліку регіонально рідкісних тварин та рослин, що перебувають під загрозою зникнення;

зміцненню матеріально-технічної бази для розвитку освіти, фізичної культури та спорту;

скороченню рівня захворюваності населення через популяризацію здорового способу життя;

оновленню інфраструктури систем водопостачання та водовідведення та відповідно поліпшенню якості питної води у визначених населених пунктах області;

зменшенню витрат електроенергії та використанню природного газу в житлово-комунальному секторі у визначених населених пунктах області;

заміщенню природного газу альтернативними видами палива у сільських та селищних населених пунктах області, визначених Планом реалізації;

скороченню використання природного газу на 15-20 відс. в цілому по області;

збереженню та популяризації пам'яток історії та культури, народних традицій та промислів;

зміцненню матеріально-технічної бази закладів культури, запровадженню інновацій у культурно-мистецькому процесі;

зростанню рівня духовності та патріотичності народу.

### **Показники:**

відсутність на території області хімічних добрив, у яких закінчився строк застосування;

збільшення площі природно-заповідного фонду та впорядкування його території, підвищення рівня екологічної культури населення;  
 кількість центрів дистанційного навчання на базі навчальних закладів області, у тому числі для людей з особливими потребами;  
 рівень захворюваності населення;  
 кількість створення при навчальних закладах, парках, стадіонах стаціонарних майданчиків фізичної культури;  
 підвищення рівня забезпечення житлом громадян, у тому числі медичних та педагогічних працівників;  
 наявність у більшості початкових та середніх школах мистецьких гуртків;  
 кількість оновлених систем водопостачання та водовідведення;  
 якість питної води (відповідність державним санітарним правилам та нормам);  
 обсяг використання природного газу в цілому по області;  
 проведення історико-культурологічних фестивалів.

### Орієнтовний фінансовий план<sup>3</sup>

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
<i>2.1.2.1 Відтворення, охорона, захист, раціональне використання лісових ресурсів та мисливської фауни</i>	49942,0	53836,0	59220,0	162998,0
<i>2.1.2.2. Створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду</i>	97,5	200,0	100,0	397,5
<i>2.1.2.3 Встановлення на місцевості меж структурних елементів екологічної мережі</i>	250,0	250,0	0,0	500,0
<i>2.1.2.4 Розроблення регіональної схеми формування екомережі</i>	0,0	150,0	200,0	350,0
<i>2.1.2.5 Створення переліку регіонально рідкісних тварин та рослин, що перебувають під загрозою зникнення.</i>	0,0	150,0	150,0	300,0
<b>Всього по завданню 2.1.2</b>	<b>50289,5</b>	<b>54586,0</b>	<b>59670,0</b>	<b>164545,5</b>
<i>2.1.3.1 Реконструкція очисних споруд каналізації м. Первомайськ Миколаївської області</i>	0,0	0,0	36200,0	36200,0
<i>2.1.3.2 Розчищення русла річки Синюха в межах міста Первомайськ</i>	0,0	200,0	19000,0	19200,0
<i>2.1.3.3 "Реконструкція каналізаційного колектора по вул. Молодогвардійська – Ткачука – Щорса у м. Вознесенськ Миколаївської області"</i>	0,0	2306,2	0,0	2306,2
<i>2.1.3.4 Завершення будівництва очисних споруд м. Вознесенськ Миколаївської області (реконструкція каналізаційного колектора по вул. Жовтневої революції від вул. Осипенка до КНС-II)</i>	0,0	3476,4	0,0	3476,4
<i>2.1.3.5 Капітальний ремонт аераційної системи трьохсекційного аеротенка ПБО на очисних спорудах м. Вознесенськ Миколаївської області</i>	0,0	2151,5	0,0	2151,5
<i>2.1.3.6 Реконструкція напірного каналізаційного колектора від с. Полігон Жовтневого району Миколаївської області</i>	0,0	0,0	7298,9	7298,9
<i>2.1.3.7 Реконструкція каналізаційної насосної</i>	0,0	0,0	2527,9	2527,9

<sup>3</sup> Фінансування з обласного бюджету в межах наявного фінансового ресурсу

<i>станції та напірного колектора дитячого садка "Теремок" та загальноосвітньої школи №1 у смт Казанка</i>				
<i>2.1.3.8 Будівництво полігону твердих побутових відходів у смт Криве Озеро</i>	0,0	0,0	5000,0	5000,0
<i>2.1.3.9 Реконструкція очисних споруд каналізації у с.Лугове Березанського району</i>	0,0	0,0	2863,3	2863,3
<i>2.1.3.10 Реконструкція каналізаційних очисних споруд у м. Очаків Миколаївської області</i>	0,0	0,0	7208,4	7208,4
<i>2.1.3.11 Реконструкція каналізаційних очисних споруд у смт Ольшанське Миколаївської області, продуктивністю 2000 м3/добу</i>	0,0	0,0	22000,0	22000,0
<i>2.1.3.12 Реконструкція системи водоочищення каналізаційних стічних вод у м. Новий Буг з використанням очисних споруд типу "Біотал-200"</i>	0,0	0,0	6900,0	6900,0
<i>2.1.3.13 Реконструкція самопливного колектора по вул.Мала Морська в м.Миколаїв.</i>	0,0	20608,0	0,0	20608,0
<i>2.1.3.14 Реконструкція НСК-5 в м.Миколаїв</i>	0,0	0,0	9150,0	9150,0
<b>Всього по завданню 2.1.3</b>	<b>0,0</b>	<b>28742,0</b>	<b>118148,5</b>	<b>146890,5</b>
<i>2.1.4.1 Будівництво полігону твердих побутових відходів у м. Первомайськ Миколаївської області</i>	0,0	0,0	25853,8	25853,8
<i>2.1.4.2 Створення комплексу із сортування та повної переробки твердих побутових відходів з отриманням альтернативних видів палива у м. Вознесенську</i>	0,0	0,0	41592,8	41592,8
<i>2.1.4.3 "Зелена карта безтарифних відходів "GRIN Мар" (уведення процесу роздільного поводження з відходами)</i>	0,0	4000,0	0,0	4000,0
<i>2.1.4.4 Відпрацювання системи екологічного поводження з твердими побутовими відходами шляхом впровадження в міському господарстві новітніх технологій організації збору, сортування, переробки та захоронення відходів у м. Миколаєві.</i>	0,0	221391,6	221391,6	442783,2
<i>2.1.4.5 Розроблення новітньої технології переробки органічних відходів методом багатоконтурного піролізу з отриманням альтернативного палива.</i>	0,0	145858,0	145858,0	291716,0
<i>2.1.4.6 Будівництво полігону ТПВ у смт Арбузинка Арбузинського району Миколаївської області.</i>	0,0	0,0	1800,0	1800,0
<i>2.1.4.7 Еколого-експертна оцінка ситуації, що склалася зі зберіганням залишків залізобетонних контейнерів, які використовувались для зберігання непридатних засобів хімічного захисту рослин у Первомайському районі Миколаївської області, визначення напрямів їх подальшого використання (утилізації)</i>	95,0	0,0	0,0	95,0
<i>2.1.4.8 Здійснення заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин</i>	1249,2	1651,5	1651,5	4552,2
<i>2.1.4.9 Продовження строку служби шламосховища №2</i>	36018,2	45000,0	50000,0	131018,2
<i>2.1.4.10 Будівництво та реконструкція полігонів для зберігання ТПВ та забезпечення їх спеціалізованою технікою.</i>	0,0	2000,0	3800,0	5800,0
<b>Всього по завданню 2.1.4</b>	<b>37362,4</b>	<b>419901,1</b>	<b>491947,7</b>	<b>949211,2</b>
<i>2.2.1.1 Оновлений навчальний заклад</i>	2200,0	4160,0	7668,0	14028,0
<i>2.2.1.2 Реконструкція будівлі В-2 Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ступенів №7 під міську станцію юних техніків по вул. Шевченка, 14 у м. Вознесенськ Миколаївської області</i>	311,6	0,0	0,0	311,6
<i>2.2.1.3 Реконструкція покрівлі корпусу Б-2 Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ст. № 5 по вул. Матросова, 205 у м. Вознесенську Миколаївської області"</i>	437,7	0,0	0,0	437,7
<i>2.2.1.4 Реконструкція покрівлі ЗОШ І-ІІІ ступенів</i>	1755,1	0,0	0,0	1755,1



<i>№ 8 у м. Вознесенськ, вул. Сухомлинського, 8</i>				
<i>2.2.1.5 Реконструкція частини будівлі Вознесенської ЗОШ І-ІІІ ст.№3під дошкільний навчальний заклад (м. Вознесенськ, вул. Тітова,4) Реконструкція будівлі під дошкільний навчальний заклад по вул. Чапаєва,20, у м. Вознесенськ Миколаївської обл.</i>	0,0	0,0	19861,9	19861,9
<i>2.2.1.6 Будівництво дошкільного навчального закладу на 120 місць по вул.Ткачука , 2-б у м. Вознесенськ Миколаївської обл.</i>	0,0	0,0	19430,1	19430,1
<i>2.2.1.7 Реконструкція будівлі дитячого садка по вул. Вороніна,14 в смт Братське Братського району Миколаївської області.</i>	0,0	0,0	13841,1	13841,1
<i>2.2.1.8 Реконструкція системи опалення Зеленогайської ЗОШ І-ІІІ ступенів Жовтневого району Миколаївської області</i>	452,9	0,0	0,0	452,9
<i>2.2.1.9 Реконструкція Котлярівського дошкільного закладу "Барвінок" по вул.Першотравневій, 76 у с.Котляреве Жовтневого району Миколаївської області</i>	1457,7	0,0	0,0	1457,7
<i>2.2.1.10 Реконструкція ДУЗ №1 по вул.Шевченка № 48,а у с.Шевченкове Жовтневого району Миколаївської області</i>	0,0	5202,5	0,0	5202,5
<i>2.2.1.11 Проведення реконструкції будівель комунальних дошкільних навчальних закладів</i>	0,0	2027,3	0,0	2027,3
<i>2.2.1.12 Реконструкція газової котельні Єланецької ЗОШ І–ІІІ ступенів (встановлення паралельного теплоакumuлюючого електроопалення)</i>	0,0	900,0	1200,0	2100,0
<i>2.2.1.13 Задоволення потреб у здобутті дошкільної освіти дітьми раннього віку, а також забезпечення стовідсоткового охоплення суспільною освітою дітей 5–річного віку</i>	0,0	0,0	31537,3	31537,3
<i>2.2.1.14 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів</i>	0,0	0,0	8300,0	8300,0
<i>2.2.1.15 Реконструкція системи опалення Кривоозерської ЗОШ № 1 І-ІІІ ступенів, Луканівської ЗОШ І-ІІІ ступенів, Кривоозерської ЗОШ №2 І-ІІІ ступенів Тридубівської ЗОШ І-ІІІ ступенів, Кривоозерської ЗОШ І ступеня</i>	0,0	0,0	2815,3	2815,3
<i>2.2.1.16 Реконструкція системи опалення ДНЗ "Віночок" по вулиці Сизоненка,4 у м. Баиштанка Миколаївської області з впровадженням енергозберігаючих технологій</i>	765,6	0,0	0,0	765,6
<i>2.2.1.17 Реконструкція ДНЗ "Теремок" по вулиці Яновського, 2 у м.Баиштанка Миколаївської області.</i>	0,0	9139,9	0,0	9139,9
<i>2.2.1.18 Реконструкція, термомодернізація будівель ЗОШ Баиштанського району</i>	0,0	0,0	26206,8	26206,8
<i>2.2.1.19 Будівництво загальноосвітньої школи № 47 по вул. Торгова, 77/1 у м. Миколаєві</i>	0,0	6700,0	60356,3	67056,3
<i>2.2.1.20 Будівництво дитячого дошкільного закладу на 120 місць в мікрорайоні "Ліски-2" м. Миколаєва"</i>	0,0	20000,0	14824,7	34824,7
<i>2.2.1.21 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів</i>	0,0	0,0	2357,2	2357,2
<i>2.2.1.22 Реконструкція Снігурівського Будинку творчості дітей та юнацтва Снігурівської районної ради Миколаївської області (далі – БТДЮ) в м.Снігурівка Миколаївської області по вул.Леніна,</i>	0,0	0,0	3040,0	3040,0

## План заходів з реалізації у 2015-2017 роках Стратегії розвитку

буд. 87				
2.2.1.23 Реконструкція колишнього ДНЗ № 6 під центр реабілітації дітей-інвалідів у Снігурівському районі Миколаївської області	0,0	240,0	3160,0	3400,0
2.2.1.24 Реставраційні (протиаварійні роботи будівлі ОБХТ) пам'ятник архітектури місцевого значення – руський банк для зовнішньої торгівлі 1911 – 1912р.) вул. Фалєєвська,7 у м. Миколаєві"	0,0	0,0	634,7	634,7
2.2.1.25 Реконструкція будівель закладів освіти для хворих дітей, дітей з розумовими вадами та тих, що знаходяться у складних життєвих обставинах	7300,0	13690,0	13198,0	34188,0
2.2.1.26 Реконструкція дошкільного дитячого закладу № 2 "Золота рибка" в м. Очакові Миколаївської області	0,0	0,0	2702,4	2702,4
<b>Всього по завданню 2.2.1</b>	<b>14680,7</b>	<b>62059,7</b>	<b>231133,8</b>	<b>307874,2</b>
2.2.2.1 Створення "Школи вдосконалення менеджерів" (ШВМ)	0,0	180,0	220,0	400,0
<b>Всього по завданню 2.2.2</b>	<b>0,0</b>	<b>180,0</b>	<b>220,0</b>	<b>400,0</b>
2.2.3.1 Створення та функціонування бюджетної установи "Первомайський міський контактний центр опрацювання звернень громадян"	50,0	100,0	50,0	200,0
<b>Всього по завданню 2.2.3</b>	<b>50,0</b>	<b>100,0</b>	<b>50,0</b>	<b>200,0</b>
2.2.4.1 Електронна економіка	0,0	257,0	257,1	514,1
2.2.4.2 Електронні послуги всім і кожному миколаївцю	80,0	120,0	120,0	320,0
2.2.4.3 Запровадження моделі "ЦНАП – орієнтований на потреби громадян"	160,0	220,0	103,0	483,0
2.2.4.4 Створення умов для доступу громадян до адміністративних послуг у центрах надання адміністративних послуг з використанням технологій електронного урядування	2620,0	18400,0	12620,0	33640,0
2.2.4.5 "Електронна Миколаївщина" - впровадження на території Миколаївської області "Системи електронного урядування та електронної демократії"	1530,0	5550,0	3130,0	10210,0
<b>Всього по завданню 2.2.4</b>	<b>4390,0</b>	<b>24547,0</b>	<b>16230,1</b>	<b>45167,1</b>
2.3.1.1. "Здорова молодь – здорова нація"	0	459,8	528,8	988,6
2.3.1.2 Будівництво корпусу спортзалу 12*24 з навчальними класами Мішково-Погорілівської ЗОШ І-ІІ ступенів Жовтневого району Миколаївської області	7847,1	0	0	7847,1
2.3.1.3 Спортивний майданчик (встановлення дитячих майданчиків, спортивних майданчиків (міні-футбольних полів))	53,6	600	600	1253,6
2.3.1.4 Считаємо у лікаря	0	140	15	155
<b>Всього по завданню 2.3.1</b>	<b>7900,7</b>	<b>1199,8</b>	<b>1143,8</b>	<b>10244,3</b>
2.3.2.1 Ресурсне забезпечення розвитку і функціонування первинної медичної допомоги в сільській місцевості Вознесенського району Миколаївської обл.	0	1320	0	1320
<b>Всього по завданню 2.3.2</b>	<b>0</b>	<b>1320</b>	<b>0</b>	<b>1320</b>
2.3.3.1 Забезпечення комунального закладу "Первомайський міський центр первинної медико-санітарної допомоги" автоматизованими робочими місцями (комп'ютеризація)	300,0	450,0	750,0	1500,0
2.3.3.2 Матеріально-технічне оснащення амбулаторій загальної практики сімейної медицини та фельдшерських пунктів Новоодеського району	0,0	2627,0	0,0	2627,0
2.3.3.3 Реконструкція лікувального корпусу Березнегуватської центральної районної лікарні по вул. Лермонтова, 1 в смт Березнегувате Миколаївської області	0,0	3061,5	0,0	3061,5
2.3.3.4 "Якісна діагностика - успішне лікування"	0,0	602,4	0,0	602,4
2.3.3.5 Перевід газової котельні Єланецької ЦРЛ на	990,0	0,0	0,0	990,0

<i>комбіноване опалення</i>				
<i>2.3.3.6 Ресурсне забезпечення розвитку і функціонування первинної медичної допомоги в Доманівському районі</i>	500,0	550,0	600,0	1650,0
<i>2.3.3.7 Будівництво та проведення реконструкції і капітального ремонту будівель, зокрема їх дахів, систем комунікацій, котелень, обладнання державних і комунальних закладів охорони здоров'я</i>	0,0	830,0	738,6	1568,6
<i>2.3.3.8 Реконструкція існуючої системи електроопалення на енергозберігаючу систему Кривоозерської ЦРЛ по вул. Шевченка, 59 в смт Криве Озеро Миколаївської області</i>	788,5	0,0	0,0	788,5
<b>Всього по завданню 2.3.3</b>	<b>2578,5</b>	<b>8120,9</b>	<b>2088,6</b>	<b>12788,0</b>
<i>2.3.4.1 Реконструкція будівлі терапевтичного відділення для створення центру паліативної допомоги по вул. Трудової Слави, 13</i>	0,0	400,0	500,0	900,0
<i>2.3.4.2 Реконструкція корпусу денного стаціонару Миколаївської обласної психіатричної лікарні №1 для лікування та реабілітації дітей та підлітків з психічними вадами</i>	0,0	102,5	6000,0	6102,5
<i>2.3.4.3 Будівництво котельні на альтернативному паливі (для опалення терапевтичного корпусу)</i>	0,0	990,0	0,0	990,0
<i>2.3.4.4 Розвиток та вдосконалення судово-медичної служби в Миколаївській області</i>	0,0	880,0	885,8	1765,8
<i>2.3.4.5 Реконструкція будівлі котельної обласної дитячої лікарні по вул. Миколаївській, 21 у м. Миколаєві під функціональні приміщення з надбудовою 2-го поверху</i>	0,0	100,0	11900,0	12000,0
<i>2.3.4.6 Реконструкція лікувально-виробничих майстерень під розміщення відділення для хворих на хіміорезистентний туберкульоз</i>	0,0	10,0	18857,0	18867,0
<i>2.3.4.7 Реконструкція лікувального корпусу (літера Б-2) Миколаївської обласної інфекційної лікарні по вул. Космонавтів, 43, м. Миколаїв</i>	0,0	50,0	50000,0	50050,0
<i>2.3.4.8 Створення єдиних регіональних оперативно-диспетчерських служб з використанням сучасних GPS-технологій для зменшення часу прибуття бригад швидкої медичної допомоги до пацієнта".</i>	200,0	5000,0	2000,0	7200,0
<b>Всього по завданню 2.3.4</b>	<b>200,0</b>	<b>7532,5</b>	<b>90142,8</b>	<b>97875,3</b>
<i>2.3.5.1 Реконструкція будівель обласного центру обліку бездомних громадян</i>	0,0	97,0	2500,0	2597,0
<i>2.3.5.2 Створення Єдиного центру надання соціальних послуг</i>	815,1	2445,4	0,0	3260,5
<i>2.3.5.3 Капітальний ремонт будівель та приміщень установ соціального захисту населення в районах та містах</i>	0,0	1016,0	700,0	1716,0
<i>2.3.5.4 Реконструкція будинків-інтернатів</i>	0,0	762,0	27397,0	28159,0
<b>Всього по завданню 2.3.5</b>	<b>815,1</b>	<b>4320,4</b>	<b>30597,0</b>	<b>35732,5</b>
<i>2.3.6.1 Будівництво спортивного комплексу відділу освіти Новобузької райдержадміністрації по вул. Червона Площа, 17 "Ф" у м. Новий Буг, Миколаївської області</i>	8178,0	0,0	0,0	8178,0
<i>2.3.6.2 Реконструкція спортивного залу в смт Єланець із впровадженням заходів з енергозбереження за адресою: Миколаївська область, смт Єланець, вул. Карла Маркса, 99.</i>	1882,1	0,0	0,0	1882,1
<i>2.3.6.3 Реконструкція Єланецької гуманітарної гімназії з прибудовою модульного спортивного залу</i>	0,0	2407,3	0,0	2407,3
<i>2.3.6.4 Будівництво нових та реконструкція існуючих спортивних об'єктів</i>	0,0	1000,0	1000,0	2000,0
<i>Реконструкція стадіону "Юність" у смт Братське</i>				
<b>Всього по розділу 2.3.6</b>	<b>10060,1</b>	<b>3407,3</b>	<b>1000,0</b>	<b>14467,4</b>

## План заходів з реалізації у 2015-2017 роках Стратегії розвитку

2.3.7.1 Фізична реабілітація дітей з особливими потребами – крок до повноцінного життя	384,9	0	0	384,9
2.3.7.2 Організація спортивних та оздоровчих заходів для людей з особливими потребами	0	30	30	60
2.3.7.3 Проведення обласного пісенно-літературного авторського конкурсу серед людей з обмеженими можливостями здоров'я "Перлини Півдня"	0	30	30	60
2.3.7.4 "Крокуємо в майбутнє разом" (на допомогу дітям з особливими потребами).	0	20	58	78
<b>Всього по завданню 2.3.7</b>	<b>384,9</b>	<b>80</b>	<b>118</b>	<b>582,9</b>
2.3.8.1 Створення умов для забезпечення репродуктивного здоров'я людей	0,0	300,0	443,8	743,8
<b>Всього по завданню 2.3.8</b>	<b>0,0</b>	<b>300,0</b>	<b>443,8</b>	<b>743,8</b>
2.3.9.1 Реконструкція приміщення Миколаївського обласного Будинку дитини з метою надання послуг реабілітації дітям з особливими вадами та навчання їх батьків методам реабілітації дитини	0,0	50,0	500,0	550,0
2.3.9.2 Будівництво Комплексного центру "Друга сім'я" для постійного або тимчасового проживання осіб похилого віку та інвалідів (на 50 ліжко-місць)	1000,0	3000,0	3000,0	7000,0
<b>Всього по завданню 2.3.9</b>	<b>1000,0</b>	<b>3050,0</b>	<b>3500,0</b>	<b>7550,0</b>
2.3.10.1 Зміна цільового призначення недобудованого приміщення акушерського корпусу Врадіївської центральної районної лікарні та переобладнати будівлю під 14-ти квартирний житловий будинок для медичних працівників	0,0	5500,0	11000,0	16500,0
<b>Всього по завданню 2.3.10</b>	<b>0,0</b>	<b>5500,0</b>	<b>11000,0</b>	<b>16500,0</b>
2.4.1.1 Будівництво водопровідної мережі від ОСВ-2 до проспекту Праці у м. Первомайськ Миколаївської області	2642,5	0,0	0,0	2642,5
2.4.1.2 Модернізації та реконструкції систем водопостачання та водовідведення (об'єкти указані у формі)	0,0	0,0	5500,0	5500,0
2.4.1.3 Модернізації та реконструкції систем водопостачання та водовідведення (Реконструкція КНС-1)	0,0	2600,0	0,0	2600,0
2.4.1.4 Реконструкція мережі водопостачання у смт Єланець	0,0	1800,0	2890,0	4690,0
2.4.1.5 Будівництво накопичувача води ємкістю 2000м3 на площадці насосної станції 11-го підйому по вул. Маяковського м. Снігурівка Миколаївської області-будівництво	0,0	2197,1	0,0	2197,1
2.4.1.6 Будівництво колективних установок очистки питної води для питних потреб в місцях масового перебування людей, дитсадках, шкільних закладах освіти та охорони здоров'я (24 проекти)	0,0	3000,0	6064,3	9064,3
2.4.1.7 Реконструкція виробничих приміщень із створенням і придбанням обладнання лабораторій контролю якості питної води базових підприємств водопровідно-каналізаційного господарства об'єднань територіальних громад	0,0	0,0	10000,0	10000,0
2.4.1.8 Буріння пошуково-експлуатаційних артезіанських свердловин запасів підземних вод у сільських населених пунктах за рахунок коштів місцевих бюджетів та геолого-розвідувальних підприємств: -Причорноморське державне регіональне геологічне підприємство Південно-Українське гідрогеологічна експедиція; - Державне казенне підприємство "Кіровогеологія" пошуково-зйомочна експедиція № 46; - Державне геофізичне підприємство "Укргеофізика"	0,0	4500,0	4500,0	9000
2.4.1.9 Реконструкція мереж та насосних станцій	0,0	15000,0	31758,6	46758,6

<i>водопостачання сільських населених пунктів Миколаївської області (33 об'єкти)</i>				
<i>2.4.1.10 Реконструкція Жовтневого водосховища в м. Миколаїв</i>	0,0	0,0	161000,0	161000,0
<i>2.4.1.11 Реконструкція насосної станції I підйому та очисних споруд водопостачання №1 по вул. Поповича м. Первомайськ Миколаївської області</i>	0,0	0,0	54800,0	54800,0
<b>Всього по завданню 2.4.1.</b>	<b>2642,5</b>	<b>29097,1</b>	<b>276512,9</b>	<b>299252,5</b>
<i>2.4.2.1 Впровадження електричного опалення на об'єктах соціальної сфери міста Первомайськ</i>	3000,0	3000,0	3000,0	9000,0
<i>2.4.2.2 "Реконструкція тепломережі від котельної по вул. Жовтневої революції, 210-а до ЗОШ №8 у м. Вознесенську Миколаївської області".</i>	1599,5	0,0	0,0	1599,5
<i>2.4.2.3 Технічне переоснащення котельні по вул. Кооперативна, 1б в м. Вознесенську, Миколаївської області</i>	909,6	0,0	0,0	909,6
<i>2.4.2.4 Технічне переоснащення котельні по вул. Жовтневої революції, 210-а у м. Вознесенськ Миколаївської області</i>	0,0	783,4	0,0	783,4
<i>2.4.2.5 Реконструкція системи опалення із запровадженням індивідуальних теплових пунктів в двох корпусах Вознесенської центральної районної лікарні</i>	0,0	0,0	3000,0	3000,0
<i>2.4.2.6 Будівництво, реконструкція та технічне переоснащення системи електропостачання та вуличного освітлення</i>	0,0	1200,0	1971,0	3171,0
<i>2.4.2.7 Термомодернізація закладів бюджетної сфери районної комунальної власності</i>	0,0	5522,8	0,0	5522,8
<i>2.4.2.8 Впровадження енергозберігаючих заходів з тепло санації будівлі та встановлення електричного теплоакumuлюючого опалення гімназії по вул. Горького, 25 у смт Єланець Миколаївської області</i>	0,0	2174,5	0,0	2174,5
<i>2.4.2.9 Будівництво, реконструкція та технічне переоснащення системи електропостачання та вуличного освітлення</i>	0,0	100,0	50,0	150,0
<i>2.4.2.10 Проведення модернізації об'єктів комунальної власності з переведенням їх на альтернативні види палива. Реконструкція топкової та системи опалення дошкільного навчального закладу та фельдшерсько – акушерського пункту (переведення на альтернативні види палива – пілети) в с. Кримка Первомайського району Миколаївської області</i>	0,0	627,7	0,0	627,7
<i>2.4.2.11 Впровадження альтернативних видів палива (пілети) об'єктів комунальної власності Бандурського навчально-виховного комплексу по вул. Шкільна, 1 с-ще Бандурка, Первомайського району (реконструкція)</i>	0,0	322,3	0,0	322,3
<i>2.4.2.12 Впровадження енергозберігаючих заходів з економії енергетичних ресурсів на підприємствах ЖКГ та закладів соціальної сфери</i>	0,0	0,0	700,0	700,0
<i>2.4.2.13 Підтримка впровадження енергозберігаючих заходів в багатоквартирних будинках методом револьверного фінансування.</i>	100,0	200,0	300,0	600,0
<i>2.4.2.14 Реконструкція даху, вентиляції і утеплення будівель, заміна теплових мереж Миколаївського обласного будинку дитини</i>	100,0	5000,0	5000,0	10100,0
<i>2.4.2.15 Реконструкція топкових Козирської та Парутинської загально - освітніх шкіл</i>	0,0	120,0	2720,0	2840,0
<i>2.4.2.16 Реалізація інвестиційних проектів приватних інвесторів (суб'єктів господарювання )</i>	14400,0	14400,0	11400,0	40200,0

<i>спрямованих на будівництво нових і реконструкцію існуючих теплогерел для використання альтернативних видів палива</i>				
<i>2.4.2.17 Впровадження 27 станцій автоматичного управління частотного регулювання електроприводів насосних агрегатів на об'єктах водопостачання для зниження енергоємності та собівартості послуг</i>	0,0	1000,0	2000,0	3000,0
<i>2.4.2.18 Реалізація заходів енергозбереження в житловому фонді за рахунок участі власників (співвласників) у державній програмі пільгового кредитування з частковим відшкодуванням, з державного бюджету вартості енергозберігаючих робіт та матеріалів та відшкодування з місцевих бюджетів відсоткових ставок по залучених кредитах</i>	1000,0	1000,0	1000,0	3000,0
<b>Всього по завданню 2.4.2.</b>	<b>21109,1</b>	<b>35450,7</b>	<b>31141,0</b>	<b>47500,8</b>
<i>2.4.3.1 Підтримка проектів розвитку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів за рахунок розробки і фінансування програм органів місцевого самоврядування з часткового їх співфінансування та відшкодування відсоткових ставок по залученню банківських кредитів</i>	5000,0	5000,0	5000,0	15000,0
<i>2.4.3.2 Запровадження на базі вищих учбових закладів, навчально-курсів комбінатів області навчально-освітніх програм підготовки голів ОСББ, ЖБК, управителів житла</i>	0,0	500,0	500,0	1000,0
<i>2.4.3.3. Підвищення ролі громадськості, власників (співвласників) багатоквартирних житлових будинків у конкурсному відборі управляючих компаній, за рахунок створення і забезпечення асоціацій, об'єднань ОСББ, ЖБК, фондів, інших колегіальних органів самоорганізації населення</i>	0,0	500,0	500,0	1000,0
<b>Всього по завданню 2.4.3.</b>	<b>5000,0</b>	<b>6000,0</b>	<b>6000,0</b>	<b>17000,0</b>
<i>2.4.4.1 Підвищення рівня забезпечення житлом громадян Миколаївської області шляхом надання пільгових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів</i>	0,0	40350,0	32050,0	72400,0
<i>2.4.4.2 Надання державної підтримки громадянам в розмірі 30% від нормативної площі доступного житла за рахунок державного та/або місцевих бюджетів</i>	0,0	16489,0	19683,0	36172,0
<b>Всього по завданню 2.4.4.</b>	<b>0,0</b>	<b>56839,0</b>	<b>51733,0</b>	<b>108572,0</b>
<i>2.4.5.1 Здешевлення вартості іпотечних кредитів комерційних банків для забезпечення доступним житлом громадян, що потребують поліпшення житлових умов, шляхом відшкодування частини відсотків за іпотечним кредитом згідно з чинним законодавством</i>	0,0	21227,0	25981,0	47208,0
<i>2.4.5.2 Надання цільової фінансової підтримки громадянам на обов'язковий власний внесок при отриманні іпотечних кредитів на будівництво (реконструкцію), придбання житла</i>	0,0	7290,0	7540,0	14830,0
<b>Всього по завданню 2.4.5.</b>	<b>0,0</b>	<b>28517,0</b>	<b>33521,0</b>	<b>62038,0</b>
<i>2.4.6.1 Цільова регіональна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення "Власний дім" на 2012-2017 роки.</i>	3609,2	9215,0	10275,0	23099,2
<b>Всього по завданню 2.4.6.</b>	<b>3609,2</b>	<b>9215,0</b>	<b>10275,0</b>	<b>23099,2</b>
<i>2.4.7.1 Проведення реконструкції і капітального ремонту житлових будинків, в яких створено</i>	5000,0	5000,0	5000,0	15000,0

<i>ОСББ, Миколаївської області</i>				
<i>2.4.7.2 Реконструкція та капітальний ремонт застарілого житлового фонду</i>	0,0	10000,0	53012,9	63012,9
<i>2.4.7.3 Реконструкція і капітальний ремонт ліфтового господарства</i>	10000,0	10000,0	15000,0	35000,0
<i>2.4.7.4 Реконструкція з заходами термомодернізації багатоквартирних житлових будинків серії 96-к</i>	0,0	10000,0	30000,0	40000,0
<i>2.4.7.5 Реконструкція теплових вузлів житлових будинків з впровадженням індивідуальних теплових пунктів та загально-будинкових приладів обліку теплової енергії, води</i>	5000,0	5000,0	10000,0	20000,0
<b>Всього по завданню 2.4.7</b>	<b>20000,0</b>	<b>40000,0</b>	<b>113012,9</b>	<b>173012,9</b>
<i>2.5.1.1 Реконструкція, термомодернізація будівель закладів культури Баштанського району</i>	0,0	250,0	6225,0	6475,0
<i>2.5.1.2 Підводний музей України. (створення музею для драйвер-, робот-, батискаф-, акваріум-екскурсії та віртуальних екскурсій морським дном з використанням розроблених та виготовлених НУК підводних апаратів)</i>	0,0	11981,2	11981,2	23962,4
<i>2.5.1.3 Будівництво приміщення для жирафів з літніми вольєрами у КУ "Миколаївський зоопарк"</i>	0,0	2760,9	2760,9	5521,8
<i>2.5.1.4 Реконструкція Миколаївського міського палацу культури "Молодіжний"</i>	0,0	50369,0	48828,4	99197,4
<i>2.5.1.5 Інформатизація бібліотек централізованої бібліотечної системи для дорослих м. Миколаєва на 2015-2017 рр.</i>	90,0	95,0	98,0	283,0
<i>2.5.1.6 Капітальний ремонт Центральної міської бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького Центральної бібліотечної системи для дорослих м.Миколаєва по вул. Потьомкінській, 143-А у м. Миколаєві</i>	2700,0	4626,0	0,0	7326,0
<i>2.5.1.7 Будівництво, реконструкція та капітальні ремонти закладів культури і мистецтв (реконструкція нежитлового будинку (Будинок офіцерів флоту) по вул. Артилерійський, 7 під Миколаївський міський палац культури і мистецтв)</i>	0,0	24445,5	0,0	24445,5
<i>2.5.1.8 Створення Центру збереження рідкісних і цінних видань на базі Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О.Гмирьова</i>	586,0	22,0	5,0	613,0
<i>2.5.1.9 Відкриття Центрів вільного доступу до мережі Інтернет</i>	1601,8	2119,0	2357,0	6077,8
<i>2.5.1.10 Ремонтно-реставраційні роботи фасаду Миколаївського обласного художнього музею ім. В.В. Верещагіна</i>	400,0	4000,0	0,0	4400,0
<i>2.5.1.11 Реконструкція цілісного майнового комплексу колишнього кінотеатру "Іскра" для розміщення Миколаївської обласної філармонії, м. Миколаїв, вул. Бутоми, 1-А"</i>	0,0	0,0	28000,0	28000,0
<i>2.5.1.12 Реставрація музею "Старофлотські казарми" №3</i>	0,0	0,0	2000,0	2000,0
<i>2.5.1.13 Санация будівлі комунального закладу культури "Обласний палац культури" за адресою пл. Суднобудівників, 3 у м. Миколаєві (капітальний ремонт)"</i>	9459,8	0,0	0,0	9459,8
<i>2.5.1.14 Реставрація фасаду будівлі музею "Підпільно-партизанський рух на Миколаївщині в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1944 рр." м. Миколаїв вул. Лягіна, 5</i>	0,0	120,0	0,0	120,0
<i>2.5.1.15 Реставрація фасаду музею суднобудування та флоту, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 4</i>	0,0	350,0	0,0	350,0
<i>2.5.1.16 Створення гри "Віртуальний острів дружби" (підвищення толерантної культури підростаючого покоління)</i>	0,0	34,2	3,2	37,2

<i>2.5.1.17 Реконструкція історичного будинку колишнього Будинку офіцерів Флоту</i>	0,0	0,0	8000,0	8000,0
<i>2.5.1.18 Реконструкція закладів культури та мистецтв у містах і районах Миколаївської області</i>	5110,2	26031,6	6866,2	38008,1
<b>Всього по завданню 2.5.1</b>	<b>19947,8</b>	<b>127204,4</b>	<b>117124,9</b>	<b>264277,0</b>
<i>2.5.2.1 Ремонт і реконструкція закладів мистецької освіти</i>	0,0	300,0	200,0	500,0
<b>Всього по завданню 2.5.2</b>	<b>0,0</b>	<b>300,0</b>	<b>200,0</b>	<b>500,0</b>
<i>2.5.3.1 Реставрація та збереження пам'яток археологій, історії, культури, садово-паркового мистецтва</i>	100,0	300,0	0,0	400,0
<i>2.5.3.2 Виховання майбутнього захисника України</i>	0,0	700,0	1800,0	2500,0
<b>Всього по завданню 2.5.3</b>	<b>100,0</b>	<b>1000,0</b>	<b>1800,0</b>	<b>2900,0</b>
<i>2.5.4.1 Розвиток Будинку дитячої та юнацької творчості – запорука всебічного розвитку дітей та молоді, збереження культурної спадщини українського народу на території Баштанського району</i>	0,0	266,8	266,7	533,5
<b>Всього по завданню 2.5.4</b>	<b>0,0</b>	<b>266,8</b>	<b>266,7</b>	<b>533,5</b>
<b>ВСЬОГО ПО ПРОГРАМІ 2</b>	<b>202120,5</b>	<b>958836,7</b>	<b>1699021,6</b>	<b>2810778,7</b>

Загальні умови, що мають значення для впровадження програми, як і в попередньому розділі полягають в успішності задекларованих Урядом України реформ, а також ефективності реагування на зовнішні виклики, пов'язані з військовим конфліктом. Наступними важливими умовами успішності реалізації цієї Програми є доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для реалізації проектів Плану реалізації Стратегії.

Реалізація в Миколаївській області міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку сприятиме досягненню позитивних результатів.

Наступними умовами є технічна спроможність та достатність виконавчого потенціалу для впровадження проектів, а також ефективна і дієва Агенція регіонального розвитку, яка зможе координувати реалізацію усіх проектів, сприяти залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

Підвищення рівня інформованості та зусилля з нарощування потенціалу можуть допомогти створити критичну масу зацікавлених сторін, щоб поліпшити людський капітал області, хоча конкретні зміни можуть бути досягнуті лише в довгостроковій перспективі у поєднанні зі зміною політики України щодо процесів децентралізації та збільшення можливостей органів місцевого самоврядування.

Реалізація проектів з балансування ринку праці базується на припущенні, що роботодавці, зацікавлені у позитивному результаті, візьмуть участь у реалізації проектів на засадах соціального партнерства.

Важливим позитивним моментом є безпосередній зв'язок Програми "Висока якість життя людини" з іншими програмами Плану реалізації Стратегії, насамперед з Програмою "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки".



**Основні ризики в реалізації Програми:**

Державний фонд регіонального розвитку не матиме задекларованих обсягів фінансування або процедурно не зможе підтримувати проекти, що містяться у цій Програмі;

невиконання дохідної частини місцевих бюджетів, обмеженість або відсутність коштів у бюджеті розвитку;

відсутність альтернативних джерел фінансування проектів;

поглиблення економічної кризи та політичної нестабільності;

недостатність попереднього досвіду реалізації проектів органами місцевого самоврядування;

неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін на територіях, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та Програми в цілому;

відсутність місцевих знань та управлінської спроможності для реалізації проектів;

пасивність "агентів регіонального розвитку", зокрема інституційних партнерів проектів Програми.

**Рекомендації**

Реалізація цієї Програми потребує спільних зусиль влади, інвесторів, донорів та активної участі інститутів громадянського суспільства.

Важливе значення для реалізації Програми має отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги з боку проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС) та забезпечення управлінським потенціалом.

Прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі може досвід інших регіонів і країн. Є кілька типових проектів, які реалізуються в інших регіонах та мають позитивні результати, зокрема, створення Агенції регіонального розвитку.

Проблема зростання якості життя людини тісно пов'язана із загальним розвитком регіону, передусім - зі станом економіки, на який має вплив Програма<sup>1</sup>. Додаткову підтримку мешканці окремих громад зможуть отримати завдяки Програмі 3 "Збереження та розвиток територій".

Відповідно до Стратегії розвитку Миколаївської області певні заходи можуть бути враховані у програмний період планування – 2018-2020 роки, це зокрема:

впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення органів місцевого самоврядування;

розроблення генеральних планів та схем забудови територіальних громад регіону;

створення інтернет-порталів органів місцевого самоврядування;

консолідація зусиль територіальних громад щодо управління водними ресурсами;

створення умов для включення вразливих верств населення до активного суспільного життя;

стимулювання волонтерства.

---

### **Програма 3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ**

Розвиток територій Миколаївської області є вкрай нерівномірним.

Найбільш розвинутими в економічному плані є найближчі до Миколаєва райони – Жовтневий, Новоодеський, Миколаївський, Баштанський.

Вони займають близько чверті території області (25 відс.), де мешкає 41 відс. сільського населення області, а питома вага реалізації промислової продукції на цих територіях становить дві третини від показника по районах області. У більшості районів здійснюється лише переробка сільськогосподарської продукції.

Основною причиною диференціації є неоднорідність соціально-економічного простору області, суттєва різниця економічного потенціалу районів та міст області, складу та обсягів природних ресурсів, рівня розвитку технічної бази виробництва, виробничої інфраструктури, стану основних фондів, рівня інвестицій, щільності населення, наявності трудових ресурсів тощо.

Разом з тим, Миколаївська область є експортноорієнтованим регіоном України з традиційно позитивним сальдо зовнішньої торгівлі. Зростання експорту з області товарів та послуг, продукції сільського господарства дозволить вирішити проблему низької зайнятості населення в сільській місцевості та у районах, віддалених від Миколаєва, і, як наслідок, – зупинити природне скорочення населення, особливо у сільській місцевості.

#### **Стан та проблеми**

Миколаївщина зі своїм географічним положенням та природно-кліматичними умовами, сприятливими для ведення сільського господарства і розвитку транспортної інфраструктури, може нарощувати обсяги сільськогосподарського виробництва для подальшої переробки та має потенціал для нарощення обсягів експорту і розширення географії збуту за рахунок повного завантаження промислового виробництва (механічного та електротехнічного обладнання, готових харчових продуктів).

На конкурентоспроможність районів і міст області впливають два потужні фактори: чисельність населення та розташування відносно обласного центру.

У місті Миколаїв сконцентровано 42,4 відс. жителів області, виробляється та реалізується 54 відс. промислової продукції області.

Понад 90 відс. промислового виробництва області зосереджено в обласному центрі - м. Миколаїв та містах обласного значення – Первомайськ, Вознесенськ і Южноукраїнськ, а також у районах, географічно близько розташованих до обласного центру (Новоодеському, Жовтневому та Миколаївському). У деяких районах області є менш потужні промислові підприємства харчової промисловості (Баштанському, Веселинівському) та добувної промисловості (Арбузинському, Первомайському, Новобузькому, Доманівському), які в цілому і визначають розвиток зазначених районів. Однак у переважній більшості адміністративних районів області промисловість слабо розвинена, в основному

здійснюється переробка сільськогосподарської продукції сільськими товаровиробниками у підсобних цехах.

Така ситуація призводить до високого рівня диференціації за обсягами реалізації промислової продукції як серед міст обласного значення так і серед адміністративних районів області. У 6 із 19 адміністративних районів області та у м.Очакові обсяг реалізації на душу населення становив менше 1 тис.грн., ще у 8 районах та у м.Первомайську - не перевищував 10 тис.грн.

Таким чином, надзвичайно гостро стоїть питання вирівнювання диспропорцій розвитку територій Миколаївщини.

Аграрний сектор економіки області не в змозі забезпечити достатню зайнятість сільського населення. Слабкі можливості для працевлаштування та занепад соціальної інфраструктури у сільській місцевості є ключовими причинами низького рівня життя і, як наслідок, - відтоку та загального старіння сільського населення.

Програма 3 відповідає стратегічній цілі 3 "Збереження та розвиток територій" і зосереджена на економічних, соціальних та інфраструктурних аспектах, які є важливими для поліпшення якості життя у сільській місцевості. Вона реалізовуватиметься через два відповідних напрями та 8 проектів. Ця Програма тісно пов'язана з іншими програмами Плану реалізації - "Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки" та "Висока якість життя населення".

### **Структура Програми 3 "Збереження та розвиток територій"**

В основу Програми лягли проектні ідеї, відібрані та доопрацьовані групою регіональних експертів та департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму Миколаївської обласної державної адміністрації на основі пропозицій, що надійшли від представників підприємств, установ та організацій Миколаївської області.

Програма складається з двох напрямів, які включають:

- підвищення рівня зайнятості сільського населення;
- комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад;

Проекти	Територія, на яку проект матиме вплив
<b>Напрямок 3.1. Підвищення рівня зайнятості сільського населення</b>	
<i>3.1.1.1 Відродження екосистеми артемівських ставків та відновлення промислового розведення риби</i>	Новоодеський район с. Артемівка с. Ясна Поляна
<i>3.1.1.2 Впровадження проектів-переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування. Реконструкція дитячого містечка "Казка" в м. Баштанка Миколаївської області</i>	м.Баштанка
<i>3.1.2.1 Створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу з метою організації вирощування органічної продукції</i>	територіальна громада Добренської сільської ради Баштанського району
<i>3.1.2.2 Будівництво навчально-науково-виробничого свинокомплексу аграрного університету (інвестиційний)</i>	Місто Миколаїв
<i>3.1.2.3 Будівництво цеху з виробництва екологічно чистої рафінованої, гідратованої та дезодорованої олії (інвестиційний)</i>	Березнегуватський район

3.1.2.4 Реконструкція приміщень навчально-виробничого комплексу "Еко-свині" (інвестиційний)	м. Миколаїв, Миколаївська область
3.1.3.1 Створення та підтримка високотехнологічних сімейних молочних ферм	Снігурівський, Березнегуватський, Жовтневий та Баштанський райони Миколаївської області
<b>Напрямок 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад</b>	
3.2.1.1 Створення та забезпечення розвитку Агенції регіонального розвитку Миколаївської області	Миколаївська область
3.2.1.2 Впровадження проектів – переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування	селище Врадіївка, села Адамівка, Жовтневе, Сирове Врадіївського району
3.2.1.3 Капітальний ремонт водонапірної бапти в с.Воскресенське Жовтневого району Миколаївської області	Воскресенська селищна рада Жовтневого району Миколаївської області
3.2.1.4 Вуличне освітлення в смт Первомайське	Первомайська селищна рада
3.2.1.5 Капітальний ремонт системи опалення та зовнішніх електричних мереж адмінбудівлі по вул.Комарова, 20 в с.Котляреве Жовтневого району Миколаївської області	Котляревська сільська рада
3.2.1.6 Вуличне освітлення в с.Михайло-Ларине	Михайло-Ларинська сільська рада
3.2.2.1 "Бібліотека громадянської дії: Проблеми громади вирішуємо разом"	м. Миколаїв
3.2.2.2 Залучення мешканців сіл до формування та комплексного розвитку спроможних територіальних громад	проект охоплює всю територію Миколаївської області. До реалізації проекту будуть залучені всі центри новостворених спроможних територіальних громад Миколаївської області.
3.2.3.1 Будівництво, капітальний та поточний ремонт доріг до населених пунктів	Миколаївський, Доманівський, Врадіївський райони
3.2.3.2 Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури	м. Миколаїв, м. Вознесенськ, м. Очаків, м. Баштанка, окремі райони області
3.2.3.3 Поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та малих міст	смт Ольшанське Миколаївського району Миколаївської області
3.2.3.4 Поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та малих міст	с.Жовтневе, с.Безводне Миколаївського району Миколаївської області
3.2.3.5 Створення сільських підприємств з комунального обслуговування населення з укомплектуванням матеріально-технічної бази, рухомого складу спецтехніки в разі добровільного об'єднання територіальних громад	Миколаївська область
3.2.4.1 Реконструкція та капітальний ремонт житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій	смт. Олександрівка та станція Трикратне Олександрівської селищної ради Вознесенського району
3.2.4.2 Облаштування 100 багатоквартирних житлових будинків сучасними засобами обліку та регулювання теплової енергії.	м.Миколаїв
3.2.4.3 Встановлення приладів обліку теплової енергії в багатоквартирному житловому фонді з досягненням 100% показника (інвестиційний)	м.Миколаїв
3.2.4.4 Встановлення приладів обліку природного газу у побутових споживачів з досягнення 100% показника (інвестиційний)	Миколаївська область
3.2.4.5 Реконструкція внутрішньобудинкових мереж електропостачання гуртожитків комунальної власності із запровадженням індивідуального обліку споживання електроенергії	м.Миколаїв
3.2.4.6 Реконструкція покрівель багатоквартирних житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій ( 72 проекти)	міста обласного та районного підпорядкування
3.2.5.1 Забезпечення розробки схем планування територій районів та генеральних планів населених пунктів периферійних районів	громади Миколаївської області
3.2.5.2 Створення інтегрованої геоінформаційної системи ведення містобудівного кадастру Миколаївської області	Миколаївська область

### **Напрямок 3.1. Підвищення рівня зайнятості сільського населення**

У більшості районів області головною проблемою є низький рівень зайнятості сільського населення, що поступово може перетворити їх на депресивні території через зниження соціально-економічного рівня в селах та селищах, і, як наслідок, - відтік людських ресурсів.

Тому необхідно спрямувати зусилля влади та суспільства на збереження наявних трудових ресурсів, підвищення їх кваліфікації, стимулювання створення нових робочих місць за рахунок самозайнятості. Особливу увагу слід зосередити на підтримці молоді, яка зацікавлена розпочати власну справу в селі.

Реалізація проектів напрямку 3.1. сприятиме:

- створенню та підтримці кооперативного руху на селі;
- сприянню розвитку фермерських господарств з виробництва екологічно чистої та органічної продукції;
- створенню нових видів бізнесу, підтримці бізнес-ідей молоді.

### **Напрямок 3.2. Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад**

Інфраструктура сіл та селищ області перебуває зараз переважно у незадовільному стані, аналогічні проблеми мають місце в дорожньо-транспортній мережі сільських територій. Виправлення ситуації потребує значних інвестицій, фінансових впливань та організаційних заходів. Тому необхідно зосередити увагу як на загальних проектах розвитку окремих територій регіону, так і на вирішенні локальних проблем, які допоможуть відкрити додаткові розвиткові можливості розвитку села.

Реалізація проектів напрямку 3.2. сприятиме:

- створенню координаційного центру з реалізації Стратегії та її Плану – Агенції регіонального розвитку Миколаївської області;
- розробці містобудівельної документації сільських населених пунктів;
- розробці схем планування територій;
- розвитку інфраструктури сільських населених пунктів та малих міст;
- будівництву доступного житла та реконструкція існуючого із застосуванням енергозберігаючих технологій;
- будівництву і удосконаленню дорожньо-транспортної мережі населених пунктів.

### **Часові рамки і засоби реалізації**

Програма "Збереження та розвиток територій" включає 2 напрями, які складаються з 28 відповідних проектів. Кожен з напрямів стосується визначених проблем сталого розвитку регіону. Програма реалізовуватиметься упродовж 2015 –2017 років. Впровадження проектів цієї Програми можливе завдяки:

- залученню коштів Державного фонду регіонального розвитку та фінансуванню через галузеві державні програми;

внесенню заходів до обласної Програми соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;

залученню фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;

залученню коштів місцевих бюджетів (якщо це передбачено умовами проекту).

### **Очікувані результати та показники**

Успішна реалізація проектів Програми "Збереження та розвиток територій" має сприяти досягненню таких результатів:

- створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- розвиток малого і середнього бізнесу у сільській місцевості;
- зростання зайнятості і доходів населення;
- створення нових підприємств та нових видів економічної діяльності;
- забезпечення зайнятості населення та зростання самозайнятості сільської молоді;
- створення Агенції регіонального розвитку Миколаївської області;
- активізація молодіжних груп в громадському, політичному та бізнесовому житті;
- розробка містобудівної документації населених пунктів області;
- розвиток виробничої інфраструктури в сільській місцевості та малих містах.

### **Показники:**

- наявність низки нових сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, забезпечених обладнанням;
- кількість підприємств малого та середнього бізнесу;
- рівень зайнятості і доходів населення районів;
- реєстрація нових підприємств та нові види економічної діяльності в районах;
- рівень зайнятості та самозайнятості серед молоді;
- рівень міграції в районах;
- кількість працюючих;
- створення Агенції регіонального розвитку;
- затвердження Перспективної планувальної схеми розміщення підприємств та основних напрямів людської життєдіяльності на території області;
- затвердження містобудівної документації низки населених пунктів області;
- виконання проектів розвитку комунальної інфраструктури, визначених цим Планом;

Орієнтовний фінансовий план<sup>4</sup>

Назва проекту	Вартість, тис. грн.			
	2015	2016	2017	Разом
<i>3.1.1.1 Відродження екосистеми артемівських ставків та відновлення промислового розведення риби</i>	0,0	300,0	600,0	900,0
<i>3.1.1.2 Впровадження проектів-переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування. Реконструкція дитячого містечка "Казка" в м. Баиштанка Миколаївської області</i>	849,0	1440,0	0,0	2289,0
<b>Всього по завданню 3.1.1</b>	<b>849,0</b>	<b>1740,0</b>	<b>600,0</b>	<b>3189,0</b>
<i>3.1.2.1 Створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу з метою організації вирощування органічної продукції</i>	100,0	100,0	100,0	300,0
<i>3.1.2.2 Будівництво навчально-науково-виробничого свиногомплексу аграрного університету.</i>	0,0	79680,1	79680,1	159360,2
<i>3.1.2.3 Будівництво цеху з виробництва екологічно чистої рафінованої, гідратованої та дезодорованої олії</i>	3000,0	4500,0	4000,0	11500,0
<i>3.1.2.4 Реконструкція приміщень навчально-виробничого комплексу "Еко-свині"</i>	0,0	4761,2	4761,2	9522,4
<b>Всього по завданню 3.1.2</b>	<b>3100,0</b>	<b>89041,3</b>	<b>88541,3</b>	<b>180682,6</b>
<i>3.1.3.1 Створення та підтримка високотехнологічних сімейних молочних ферм</i>	0,0	4500,0	9000,0	13500,0
<b>Всього по завданню 3.1.3</b>	<b>0,0</b>	<b>4500,0</b>	<b>9000,0</b>	<b>13500,0</b>
<i>3.2.1.1 Створення та забезпечення розвитку Агенції регіонального розвитку Миколаївської області</i>	700,0	1120,0	420,0	2240,0
<i>3.2.1.2 Впровадження проектів – переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування (Проект спрямований на облаштування контейнерних майданчиків; придбання контейнерів для роздільного збору ТПВ Врадіївською селищною радою, А</i>	0,0	400,0	800,0	1200,0
<i>3.2.1.3 Капітальний ремонт водонапірної бапти в с.Воскресенське Жовтневого району Миколаївської області</i>	298,4	0,0	0,0	298,4
<i>3.2.1.4 Вуличне освітлення в смт Первомайське</i>	320,0	0,0	0,0	320,0
<i>3.2.1.5 Капітальний ремонт системи опалення та зовнішніх електричних мереж адмінбудівлі по вул.Комарова, 20 в с.Котляреве Жовтневого району Миколаївської області</i>	402,0	0,0	0,0	402,0
<i>3.2.1.6 Вуличне освітлення в с.Михайло-Ларине</i>	400,0	0,0	0,0	400,0
<b>Всього по завданню 3.2.1.</b>	<b>2120,4</b>	<b>1520,0</b>	<b>1220,0</b>	<b>4860,4</b>
<i>3.2.2.1 "Бібліотека громадянської дії: Проблеми громади вирішуємо разом"</i>	120,0	185,0	275,0	580,0
<i>3.2.2.2 залучення мешканців сіл до формування та комплексного розвитку спроможних територіальних громад</i>	250,0	280,0	280,0	810,0
<b>Всього по завданню 3.2.2.</b>	<b>370,0</b>	<b>465,0</b>	<b>555,0</b>	<b>1390,0</b>
<i>3.2.3.1 Будівництво, капітальний та поточний ремонт доріг до населених пунктів</i>	500,0	20500,0	24000,0	45000,0
<i>3.2.3.2 Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури</i>	18915,4	50108,4	42003,3	111027,7
<i>3.2.3.3 Поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та малих міст</i>	0,0	2079,0	0,0	2079,0
<i>3.2.3.4 Поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених</i>	0,0	0,0	7903,8	7903,8

<sup>4</sup> Фінансування з обласного бюджету в межах наявного фінансового ресурсу



<i>пунктів та малих міст</i>				
<i>3.2.3.5 Створення сільських підприємств з комунального обслуговування населення з укомплектуванням матеріально-технічної бази, рухомого складу спецтехніки в разі добровільного об'єднання територіальних громад</i>	0,0	3000,0	12000,0	15000,0
<b>Всього по завданню 3.2.3</b>	<b>19415,4</b>	<b>75687,4</b>	<b>85907,1</b>	<b>181010,5</b>
<i>3.2.4.1 Реконструкція та капітальний ремонт житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій</i>	0,0	300,0	800,0	1100,0
<i>3.2.4.2 Облаштування 100 багатоквартирних житлових будинків сучасними засобами обліку та регулювання теплової енергії</i>	0,0	6251,1	6251,1	12502,2
<i>3.2.4.3 Встановлення приладів обліку теплової енергії в багатоквартирному житловому фонді з досягненням 100% показника (інвестиційний)</i>	5000,0	5000,0	5000,0	15000,0
<i>3.2.4.4 Встановлення приладів обліку природного газу у побутових споживачів з досягнення 100% показника (інвестиційний)</i>	10000,0	10000,0	10000,0	30000,0
<i>3.2.4.5 Реконструкція внутрішньобудинкових мереж електропостачання гуртожитків комунальної власності із запровадженням індивідуального обліку споживання електроенергії</i>	500,0	1500,0	2000,0	4000,0
<i>3.2.4.6 Реконструкція покрівель багатоквартирних житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій ( 72 проекти)</i>	5000,0	5000,0	15302,3	25302,3
<b>Всього по завданню 3.2.4</b>	<b>20500,0</b>	<b>28051,1</b>	<b>39353,4</b>	<b>87904,5</b>
<i>3.2.5.1 Забезпечення розробки схем планування територій районів та генеральних планів населених пунктів периферійних районів</i>	0,0	18700,0	48505,0	67205,0
<i>3.2.5.2 Створення інтегрованої геоінформаційної системи ведення містобудівного кадастру Миколаївської області</i>	0,0	1500,0	4300,0	5800,0
<b>Всього по завданню 3.2.5</b>	<b>0,0</b>	<b>20200,0</b>	<b>52805,0</b>	<b>73005,0</b>
<b>ВСЬОГО ПО ПРОГРАМІ 3</b>	<b>25854,8</b>	<b>193153,8</b>	<b>238628,4</b>	<b>457637,5</b>

### Умови та ризики

Загальними умовами, що мають значення для впровадження Програми є успішність задекларованих Урядом України реформ та ефективність реагування на зовнішні виклики, пов'язані з військовим конфліктом на сході України. Важливими умовами успішності реалізації цієї Програми є доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для реалізації проектів Плану реалізації Стратегії.

Реалізація у Миколаївській області міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку сприятиме досягненню позитивних результатів.

Наступними умовами є технічна спроможність та достатність виконавчого потенціалу для впровадження проектів, а також ефективна і дієва Агенція регіонального розвитку, яка зможе координувати реалізацію усіх проектів, сприяти залученню додаткових коштів і проведенню лобістської діяльності.

Підвищення рівня інформованості та зусилля з реалізації проектів можуть допомогти створити критичну масу зацікавлених сторін, щоб виконати Програму

"Збереження та розвиток територій". Суттєвих змін може бути досягнуто не лише в довгостроковій перспективі, а найближчими роками завдяки реалізації політики України на децентралізацію та зростання спроможності органів місцевого самоврядування.

Реалізація проектів з балансування ринку праці базується на припущенні, що роботодавці, зацікавлені в позитивному результаті, візьмуть участь у реалізації проектів на засадах соціального партнерства.

В частині реалізації проектів підвищення соціальної активності населення основні припущення – це достатність позитивного досвіду раніше впроваджених проектів на розвиток територіальних громад.

Проекти цієї Програми можуть бути більш ефективними у поєднанні з відповідними заходами з програм в сфері розвитку людського капіталу та економіки. Надання додаткових можливостей для збільшення доходів домогосподарств у рамках цієї Програми має підтримуватися здійсненням проектів у сфері розвитку внутрішнього туризму та економічного розвитку периферійних районів області.

Важливим позитивним моментом є безпосередній зв'язок цієї Програми з іншими Програмами Плану реалізації Стратегії, насамперед з Програмою "Висока якість життя людини".

#### **Основні ризики в реалізації Програми:**

нехтування проблемами периферійних районів на користь центральних – ненаповненість місцевих бюджетів, відсутність інвестицій, старіння населення, демографічний спад;

нездатність влади та громадських інституцій організувати продуктивну взаємодію з периферійними районами;

нераціональне використання природних ресурсів в аграрному секторі;

нездатність влади та органів управління усунути існуючі структурні та економічні дисбаланси;

невідповідність міжнародним стандартам у галузях промисловості, логістики, транспорту, сфери послуг та сільському господарстві;

відсутність партнерських відносин зацікавлених сторін готових підтримати реалізацію конкретних проектів та Програми;

відсутність підготовки, бажання та управлінської спроможності для реалізації проектів і відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів);

невчасне вирішення соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем населення;

поглиблення економічної кризи та політичної нестабільності.

#### **Рекомендації**

Успіх реалізації кожного проекту та отримання позитивного імпульсу розвитку цілої області чи суттєвої її частини базується на розумному балансі регіональних (державних) та приватних інтересів. Тому там, де це можливо,

необхідно здійснити поєднання фінансування з Державного фонду регіонального розвитку, державних цільових програм, обласного бюджету та коштів приватних інвесторів. Крім цього, бажано залучити кошти місцевих бюджетів (районних, міст, селищ та сіл) та проектів і програм міжнародної технічної допомоги.

Для досягнення успіху в реалізації проектів необхідне створення критичної маси з усіх зацікавлених сторін, а саме: – участь місцевих фермерів та інвесторів, представників громадських та неурядових організацій, місцевих, районних і обласних органів влади, наукових інститутів та навчальних закладів, кооперативів та комунальних підприємств.

З метою отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і практичного досвіду в реалізації подібних програм важливе значення має участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС).

Досвід реалізації стратегій регіонального розвитку інших областей (та країн) може стати в нагоді при виконанні проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі. Є декілька типових проектів, які, як правило, реалізуються в інших місцях та мають позитивні результати, наприклад, схеми мікрокредитування, сільськогосподарські кооперативи, агенції регіонального розвитку.

Розвиток та збереження територій тісно пов'язаний з якістю життя населення (Програма 2). Периферійні райони та сільські території також можуть отримати додатковий поштовх для зростання добробуту людей завдяки реалізації проектів розвитку внутрішньому туризму (напряму 1.4.), адже туризм сприятиме диверсифікації багатьох видів економічної діяльності – послуги, ремесла, культура, традиції, виробництво продуктів харчування.

Відповідно до Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, певні заходи можуть бути враховані в наступний період планування - 2018-2020 роки, це зокрема:

- поліпшення транспортної інфраструктури для економічного та соціального розвитку сіл;

- технічне та технологічне переоснащення діючих та створення нових високотехнологічних підприємств виробництва та переробки сільськогосподарської продукції;

- надання фінансових ресурсів для підтримки малих та середніх підприємств; допомога в поліпшенні стану інфраструктури населених пунктів периферійних районів та в сільській місцевості;

- сприяння співробітництву невеликих громад у сфері комунальних і соціальних послуг та поліпшення системи управління твердими побутовими відходами;

- координація між малими містами, селищами, селами та районами області з метою реалізації спільних проектів.

### 3. Основні суб'єкти реалізації Стратегії

Матрицю основних суб'єктів та їх роль у впровадженні Плану реалізації Стратегії розвитку Миколаївської області на 2015-2017 рр. представлено у цій таблиці.

Суб'єкти	Участь у впровадженні	Участь у фінансуванні	Участь у моніторингу і оцінці (МіО)
Обласна, районні адміністрації та органи місцевого самоврядування	як партнери здійснення проектів або бенефіціарів їх результатів	Спільне фінансування реалізації проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Державні міністерства, відомства, установи	як партнери здійснення проектів для відповідних галузей	Спільне фінансування проектів, у яких вони конкретно зацікавлені	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Проекти та програми міжнародної технічної допомоги	Надання (міжнародної) технічної допомоги (за потребою)	Спільне фінансування більшості проектів	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Приватні інвестори і підприємства	Учасники в проектах з приватним компонентом як бенефіціари або партнери реалізації проектів	Фінансовий внесок у реалізацію проектів з приватним компонентом	Безпосередньо для проектів зі спільним фінансуванням
Обласні, районні і місцеві зацікавлені сторони	як партнери або бенефіціари проектів, у яких вони безпосередньо зацікавлені	Спільне фінансування здійснення проектів, від яких вони мають безпосередню вигоду	Надання інформації для моніторингу та наступної діяльності
Спеціалізовані неурядові організації, асоціації та установи	Управління проектами у сферах, де вони можуть продемонструвати відповідні знання / рекомендації	Головним чином у зв'язку з заходами зі збору коштів	Підготовка звітів і ввідних ресурсів для моніторингу відповідних проектів

Суб'єкти	Участь у впровадженні	Участь у фінансуванні	Участь у моніторингу і оцінці (MiO)
Університети, інститути, освітні заклади	Забезпечення практичних знань (ноу-хау), технічної допомоги	Спільне фінансування проектів, у яких вони зацікавлені	Фахові знання, дані і статистичні звіти для моніторингу у відповідних сферах
Агенція регіонального розвитку	Запуск проектів (розробка описів проектів, організація запрошення до торгів, лобювання, нагляд)	Ключова дійова особа у зборі коштів для реалізації Стратегії	Моніторинг реалізації проектів

## 4. Каталог проектів

Каталог проектів містить перелік назв та змісту основних проектів, впровадження яких має важливе значення для успішного виконання цього Плану реалізації та Стратегії розвитку Миколаївської області. Каталог складається з проектів, відібраних експертами робочої групи.

### Проекти програми 1: Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки

<b>Номер і назва завдання:</b>	<b>1.1.1. Розвиток транзитного та логістично-транспортного потенціалу</b>			
<b>Назва проекту:</b>	<b>1.1.1.1) Оновлення виробничих потужностей КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв".</b>			
<b>Цілі проекту:</b>	Виведення з кризової ситуації комунального підприємства "Міжнародний аеропорт Миколаїв" та подальшого розвитку за основним профілем діяльності.			
<b>Територія, на яку проект матиме вплив:</b>	Миколаївська область, м. Миколаїв			
<b>Орієнтовна кількість отримувачів вигод</b>	Поліпшення соціальних потреб населення			
<b>Стислий опис проекту:</b>	КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв" входить до числа найбільш великих аеропортів півдня України. Миколаїв є морським і річковим портом, КП "МАМ" знаходиться на перетині семи повітряних коридорів. Таким чином, у аеропорту є можливість процесувати всі види транспортних потоків і стати важливим транзитним вузлом. Важливим елементом розвитку бізнесу в будь-якому регіоні є наявність прямого повітряного сполучення зі столицею, тому відновлення повітряного сполучення на лінії Миколаїв-Київ є одним із пріоритетних завдань аеропорту.			
<b>Очікувані результати:</b>	Забезпечення сталого функціонування КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв" та подальший розвиток Миколаївського транспортного вузла, підвищення інвестиційної привабливості регіону.			
<b>Ключові заходи проекту:</b>	Отримання сертифікату аеродрому комунального підприємства "Міжнародний аеропорт Миколаїв"; залучення КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв" до ефективного функціонування в системі аеропортів України; враховуючи привабливе географічне розташування, створення на базі КП "Міжнародний аеропорт Миколаїв" центру з вантажоперевезень.			
<b>Період здійснення:</b>	з (місяць / рік) до (місяць / рік):			
<b>Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>Разом</b>
	<b>1000,0</b>	<b>4000,0</b>	<b>45000,0</b>	<b>50000,0</b>
<b>Джерела фінансування:</b>	Обласний бюджет у межах наявного фінансового ресурсу, власні кошти підприємства, кошти приватних інвесторів.			
<b>Ключові потенційні учасники реалізації проекту:</b>	Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство інфраструктури України, Державна авіаційна служба України.			
<b>Інше:</b>				